

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Fax (070) 333 40 33
www.szw.nl

Ons kenmerk AM/BR/08/7777
Datum 21 maart 2008

Onderwerp Beantwoording schriftelijke vragen over re-
integratiebeleid

Hierbij bieden wij u de antwoorden aan op de Kamervragen van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid inzake het kabinetsstandpunt over de evaluatie van de re-integratieactiviteiten (28 719-43).

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(J.P.H. Donner)

(A. Aboutaleb)

Bijlage(n):

Vragen en antwoorden over kabinetsstandpunt re-integratie

Vragen en antwoorden over kabinetsstandpunt re-integratie (TK 2007-2008, 28 719-43)

CDA

1. Onderzoek onder WW'ers zou aantonen dat er minder WW uitkeringen zijn, hoe groot is dat percentage en in hoeverre houdt deze daling verband met het voorstel voor een re-integratievoorziening?

Antwoord

Ons kenmerk AM/BR/08/7777

Onderzoek van UWV dat als bron voor de beleidsdoorlichting is gehanteerd (Van der Heul, 2006) constateert dat de voordracht voor een traject een activerende werking op WW'ers heeft, waardoor zij eerder een baan weten te vinden. Het onderzoek laat zien dat van het voorstel voor een re-integratievoorziening de kans op werkhervatting stijgt met 26 procent. Hierdoor daalt ook het aantal uitkeringen.

2. Waar baseert het kabinet zijn oordeel op dat de re-integratie positieve maatschappelijke effecten heeft?

Antwoord:

Re-integratie is niet alleen een individueel belang ten behoeve van het verwerven van inkomen, maar ook een collectief belang van onze samenleving. Zo gaat langdurige werkloosheid ten koste van de arbeidsparticipatie en de economische groei. Die is noodzakelijk om de sociale zekerheid betaalbaar te houden en de kosten van vergrijzing op te vangen.

De beleidsdoorlichting laat zien dat de maatschappelijke kosten-batenanalyses op dit moment echter nog onvoldoende houvast bieden om een *gekwantificeerd* inzicht te geven in het zogenaamde maatschappelijk rendement van re-integratie. Dat wordt veroorzaakt door het grote aantal aannames dat gebruikt moet worden omdat nog onvoldoende informatie beschikbaar is en aanvullend onderzoek nodig is. In een kosten-batenanalyse, waarin zowel de maatschappelijke baten als de kosten in kaart worden gebracht, wordt naar de samenleving als geheel gekeken maar ook naar de effecten voor de verschillende betrokkenen. Het weer aan het werk zijn, de daaraan verbonden maatschappelijke participatie, maar ook de verlaagde kans op verminderde criminaliteit en extra kosten van de gezondheidszorg zijn evenwel maatschappelijke effecten die het kabinet positief waardeert.

3. Kan nader worden toegelicht wat de netto-effecten zijn van de individuele re-integratietrajecten?

Antwoord

Nee, er zijn geen onderzoeken naar de netto-effectiviteit van individuele re-integratieovereenkomsten (IRO's). De onderzoeken naar netto-effectiviteit die aan de beleidsdoorlichting te grondslag liggen bevatten ook geen IRO-effecten, omdat deze vooral betrekking hebben op de periode dat de IRO nog niet was geïntroduceerd.

4. Door de participatieplaats kan een werknemer actief worden met behoud van uitkering. Uit welke middelen wordt de premie of de verplichte scholing bij de participatieplaats betaald? Wordt de werkgever voor deze kosten verantwoordelijk of het Rijk?

Antwoord

Zoals u is meegedeeld bij brief van 6 december 2007 inzake maatregelen ter bevordering van de arbeidsparticipatie (Kamerstukken II 29 544, 31 200XV, nr. 127) zijn wij voornemens de participatieplaatsen op een aantal punten te wijzigen. Zo willen we regelen dat de participatieplaats in beginsel wordt gecombineerd met scholing en een premie en zijn participatieplaatsen ook voor UWV-cliënten beschikbaar komen. Over de precieze vormgeving moet nog nadere besluitvorming plaatsvinden en daarover zal ik u op een later

moment informeren.

5. Wordt de participatieplaats tijdelijk aangeboden of is dit ongelimiteerd in tijd?

Antwoord

In het wetsvoorstel participatieplaatsen (Kamerstukken 30650)¹ staat de vormgeving van de participatieplaats beschreven. Uitgangspunt van de participatieplaats is dat deze tijdelijk van aard is. Een periode van twee jaar is in beginsel voldoende lang om werkervaring/werkritme of sociale vaardigheden op te doen. Echter voor een kleine groep kan twee jaar onvoldoende zijn. Het is daarom mogelijk om, in uitzonderlijke situaties, de participatieplaats met de duur van een jaar te verlengen. De participatieplaats moet dan wel in een andere omgeving plaatsvinden. Als ook daarna een volgende stap op de re-integratieladder niet mogelijk is, kan de participatieplaats nogmaals voor de duur van een jaar worden verlengd. De afweging om tot verlenging over te gaan is geformaliseerd en er dient een beschikking aan ten grondslag te liggen. De gemeenten bepalen in wat voor soort bedrijven of instellingen de participatieplaatsen tot stand komen, dit kan in de collectieve of in de private sector zijn. Wij zijn voornemens de voorwaarden voor verlenging na twee jaar, verder aan te scherpen.

6. Bij de vorige subsidiebanen was er sprake van een voortdurende druk op gemeenten/UWV om altijd maar de contracten te verlengen, is dat probleem met de voorgestelde participatieplaatsen nu weggenomen?

Antwoord

Dit probleem is weggenomen met het voorgestelde wetsvoorstel participatieplaatsen dat in de Eerste Kamer ligt, doordat de maximale duur in de wet begrensd wordt zodat gemeenten/UWV die niet kunnen verlengen – ook onder druk niet. Ook de bepaling dat na eventuele verlenging na twee jaar de participatieplaats in een andere omgeving moet plaatsvinden, voorkomt dat betrokkene onnodig lang blijft hangen bij dezelfde werkgever.

7. Hoe bewerkstelligt het kabinet dat de werkgever zich daadwerkelijk verantwoordelijk voelt voor de werknemer op de participatieplaats? Is er ook uitzicht op een reguliere plaatsing?

Antwoord

Zoals in de memorie van toelichting staat beschreven bij het wetsvoorstel participatieplaatsen dat in de Eerste Kamer ligt, is het belangrijk dat er goede begeleiding is bij de uitvoering van de werkzaamheden. Dit is de verantwoordelijkheid van de partij bij wie betrokkene werkzaamheden verricht. Het is voorts belangrijk dat er afspraken worden gemaakt tussen de gemeente, de uitkeringsgerechtigde en de degene bij wie de werkzaamheden worden verricht over bijvoorbeeld de begeleiding, de scholing van betrokkene en de controle op het re-integratietraject door de gemeente. Hiermee wordt de betrokkenheid van de werkgever en daarmee de kans op plaatsing op een reguliere baan zo groot mogelijk gemaakt.

¹ Dit wetsvoorstel moet nog worden behandeld door de Eerste Kamer

Ons kenmerk AM/BR/08/7777

8. Kan het kabinet toelichten welke doelgroepen men beoogt voor de participatieplaatsen? En in wat voor een soort bedrijven of instellingen komen deze plaatsen waarschijnlijk tot stand?

Antwoord

In het wetsvoorstel participatieplaatsen dat voorligt in de Eerste Kamer staat beschreven dat de participatieplaatsen bedoeld zijn voor uitkeringsgerechtigden met een kleine kans op inschakeling in het arbeidsproces ten gevolge van persoonlijke werkbelemmeringen die daardoor vooralsnog niet bemiddelbaar zijn op de arbeidsmarkt. Het doel van de participatieplaats is om betrokkene dichterbij de arbeidsmarkt te brengen. Tot de doelgroep behoren in de eerste plaats uitkeringsgerechtigden die door langdurige werkloosheid een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben gekregen. Zoals bij vraag 4 is aangegeven zijn wij van plan participatieplaatsen ook voor UWV-cliënten mogelijk te maken. Het wetsvoorstel stelt geen beperkingen voor het soort bedrijven of instellingen waar deze plaatsen tot stand komen, dit kan in de collectieve of in de private sector zijn.

9. Kan het kabinet toelichten hoe het staat met de afbouw van Melkert/ID (In- en Doorstroom)-banen bij gemeenten? Hoe wil het kabinet de re-integratie nu daadwerkelijk meer vraaggericht (scholing ten behoeve van vervulling vacatures) maken? Is het kabinet van mening dat het aanbod van scholingstrajecten voor om- en bijscholing voldoende is ontwikkeld?

Antwoord

In box 4 van de beleidsdoorlichting wordt kort ingegaan op het stopzetten van de regeling Instroom-Doorstroombanen (ID) en Wet inschakeling werkzoekenden (WIW). Het verloop van de oude vormen van gesubsidieerde arbeid (ID-banen en WIW-dienstbetrekkingen) kan op basis van de Statistiek Re-integratie Gemeenten (SRG) worden gevolgd. Daarnaast heeft het Centrum voor Beleidsstatistiek (CvB) in opdracht van SZW onderzocht wat er is gebeurd met de personen die eind 2004 werkzaam waren in een ID-baan of WIW-dienstbetrekking. De resultaten van dit onderzoek zijn opgenomen in het kwartaalbericht arbeidsmarkt december 2007

Eind 2002 stonden in de WIW- en ID-monitoren 82.619 personen geregistreerd. Begin 2005 blijken nog 43.800 personen werkzaam te zijn in een ID-baan of WIW-dienstbetrekking. Van de 7.560 personen die per 1 januari 2005 niet meer in de registraties voorkomen is 72% (5.430) op 1 januari 2005 nog aan het werk. Van de 12.130 personen waarvan in de loop van 2005 de ID-baan of WIW dienstbetrekking is beëindigd is eind 2005 nog 51% (6.200) aan het werk.

Op basis van de SRG is bekend dat ultimo 2006 nog 28.060 personen werkzaam zijn in oude vormen van gesubsidieerde arbeid. Eind juni 2007 is dit aandeel verder gedaald naar 25.580 personen.

Voor vraaggerichte re-integratie is het van belang de wensen van de werkgever te kennen. In dit kader is relevant dat Lokaties voor Werk en Inkomen (LWI's) worden opgezet die het ene loket worden voor zowel de werkzoekende als de werkgever. Alle expertise voor een vraaggerichte re-integratie wordt hier samengebracht.

Er bestaat in Nederland een uitgebreid aanbod aan scholingstrajecten bij zowel private als

publieke aanbieders, voor zowel kortdurende als langer durende trajecten. Via o.a. een landelijk netwerk van leer/werkloketten, veelal ingericht in de bedrijfsverzamelgebouwen waar ook CWI, UWV en gemeente hun diensten aanbieden, probeert de projectdirectie Leren & Werken dit aanbod zo transparant mogelijk te ontsluiten voor zowel werkenden als werkzoekenden.

PvdA

10. Hoeveel mensen werkten in 2002 en in 2005 in gesubsidieerde arbeid die door de gemeente uit re-integratiegeld werd gefinancierd? Over welk jaar is het meest actuele cijfer beschikbaar?

Antwoord

Zie antwoord vraag 9.

11. Hoeveel geld werd in 2002 en in 2005 door gemeenten uitgegeven aan gesubsidieerde arbeid en welke type arbeid (beroepen) werd hoofdzakelijk gesubsidieerd?

Antwoord

In 2002 was het financieel beslag voor 82 duizend gesubsidieerde banen 1,6 miljard euro. In 2005 was naar schatting voor 43 duizend gesubsidieerde banen circa 850 miljoen euro nodig.

Er is geen systematische registratie op landelijk niveau die een periodiek inzicht geeft in het type arbeid (beroepen) dat hoofdzakelijk werd gesubsidieerd. Er kan wel op basis van de Rapportage ID-monitor, jaarrapportage 2004 (juni 2005) en de WIW-monitor, Jaarrapport 2004 (juli 2005) een indicatief beeld worden geschetst van de sectoren waar ultimo 2004 de banen en dienstbetrekkingen zijn gecreëerd. Recentere gegevens zijn niet voorhanden.

Tabel: Samenstelling ID-bestand, dienstbetrekkingen WIW en nieuwe gesubsidieerde arbeid¹ naar sector ultimo 2004 in procenten van het totaal

Sector	ID-banen (N= 36.226)	Dienstbetrekkingen WIW (N= 11.207)	Nieuwe gesubsidieerde arbeid ¹ (N = 4.336)
Publieke sector	100	72	65
Onderwijs	22	19	11
Openbaar bestuur/veiligheid	27	14	21
Gezondheidszorg	22	14	13
Maatschappelijke dienstverlening/kinderopvang	11	15	11
Overig waaronder Sociaal culturele instellingen, sport	18	10	8

Marktsector	-	28	35
Dienstverlening	-	23	28
Industrie/landbouw, bouw/transport	-	4	7
Totaal		100	100

¹ Dit betreft vormen van gesubsidieerde arbeid die in 2004 onder de WWB zijn ingezet.

Zowel voor ID-banen als voor WIW-dienstbetrekkingen geldt dat tussen 75 en 80% van de deelnemers een opleidingsniveau heeft op maximaal VBO/LBO/MAVO/VMBO-niveau.

12. Hoeveel mensen werkten op het hoogtepunt in een ID-baan of een andere vorm van gesubsidieerde arbeid, wanneer was dat en hoeveel geld was daarmee gemoeid?

Antwoord

Het hoogtepunt in aantallen banen lag eind 2002 met 82.619 banen (excl WSW) met een budget van 1,6 miljard euro.

13. Kan de regering inzichtelijk maken wat er is gebeurd met de mensen die sinds 2002 wel gesubsidieerd hebben gewerkt en die dat nu niet meer doen? Hoeveel van hen zijn doorgestroomd naar regulier, ongesubsidieerd werk en hoeveel van hen zijn nu inactief en/of afhankelijk van een uitkering?

Antwoord

Zie ook antwoord vraag 9 en 10.

Er is geen volledig overzicht van de stand van zaken van alle personen die sinds 2002 zijn uitgestroomd. Wel zijn er vanuit de ID-monitor en Wiw-monitor gegevens beschikbaar over de jaren 2003 en 2004 die een indicatie geven van de reden van uitstroom.

De uitstroompercentages uit de ID-banen lag in het laatste jaar 2004 relatief hoog op 15%. Daarvan stroomde 58% uit naar regulier werk. De anderen stroomden om andere redenen uit. Niet duidelijk is in hoeverre deze personen weer afhankelijk zijn van een uitkering. Bij de WIW lag de uitstroom in 2004 op circa 45%. 14% van deze groep stroomde uit naar reguliere arbeid. Daarnaast is in dat jaar 24% naar gesubsidieerde arbeid doorgestroomd.

14. Welke mogelijkheden ziet het kabinet om de mensen die nu nog steeds gesubsidieerd werken (gefinancierd uit het Werk-deel van gemeenten) naadloos over te brengen in participatiebanen of andere vormen van arbeid die toewerken naar regulier werk zonder subsidie?

Antwoord

De uitvoering van het re-integratiebeleid en daarmee de uitvoering van de participatieplaatsen is aan gemeenten. Zij bepalen en regelen de begeleiding van mensen op gesubsidieerd werk naar ongesubsidieerd werk. Het kabinet treedt daar niet in. Gezien de doelgroep van de participatieplaatsen (zie ook het antwoord op vraag 8) is het echter niet waarschijnlijk dat mensen die nu gesubsidieerd werken worden geplaatst op participatieplaatsen omdat mensen die nu gesubsidieerd werken veel dichterbij de

arbeidsmarkt staan en al een arbeidscontract hebben.

15. Hoeveel geld is in de jaren sinds 2002 besteed aan re-integratie van bijstandsgerechtigden naar reguliere arbeid (dus exclusief gesubsidieerde arbeid)?

Antwoord

Inzet van van middelen voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden vindt in eerste aanleg plaats uit het flexibele re-integratiebudget van de WWB (W-deel). Voorwaarde om deze middelen te mogen inzetten is dat de activiteiten gericht moeten zijn op arbeidsinschakeling.

Er is geen afzonderlijke registratie van het bedrag dat gemeenten aan re-integratievoorzieningen naar reguliere arbeid exclusief gesubsidieerde arbeid besteden. Het aandeel van de uitgaven dat is besteed aan gesubsidieerde arbeid is in box 5 van de beleidsdoorlichting aangegeven. Op grond daarvan kan het bedrag dat gemeenten aan re-integratie-ondersteuning kunnen besteden worden afgeleid. In de onderstaande tabel is dat gedaan. Aan de tabel zijn de middelen die in enig jaar niet zijn besteed toegevoegd zodat een indicatief beeld van het bestede jaarbudget kan worden verkregen voor de jaren 2004, 2005 en 2006

Tabel: Indicatie bestede re-integratiemiddelen gemeenten, exclusief uitvoeringskosten (mln euro)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Totaal	2061	1844	1667	1636	1665	1647
aandeel gesubsidieerde arbeid (%)	78%	77%	70%	52%	36%	34%
exclusief gesubsidieerde arbeid	453	424	500	785	1065	1087
Niet bestede middelen	nb	nb	128	249	209	nb
Schatting bestede middelen			372	536	856	

Bron: beleidsdoorlichting blz 33 en 34, aangevuld met schattingen voor 2006-2007

16. Wat verstaat het kabinet onder 'sociale activering' en hoeveel geld wordt daar sinds 2002 aan uitgegeven? Kunnen mensen ook in aanmerking komen voor 'sociale activering' als dit naar verwachting niet op korte of lange termijn leidt tot regulier werk?

Antwoord

Omdat voor bepaalde mensen de stap naar betaald werk al dan niet via re-integratieondersteuning soms te groot is, zijn tussenstapjes noodzakelijk in de re-integratie. Sociale activering is zo'n tussenstap.

Het doel van sociale activering is het motiveren, ondersteunen en begeleiden van de cliënt om stappen te ondernemen om activiteiten buitenshuis te zoeken en is zo een eerste stap in de ondersteuning in de richting van de arbeidsmarkt.

Het RWI rapport 'De lange weg naar werk' laat zien dat van degenen die langer dan drie jaar in de uitkering zitten en waarbij sociale activering is ingezet 41% doorstroomt naar een re-integratietraject gericht op werk.

Ons kenmerk AM/BR/08/7777

De uitgaven van gemeenten worden niet onderscheiden naar de inzet van specifieke instrumenten. We kunnen daarom niet aangeven hoeveel geld sinds 2002 aan sociale activering wordt uitgegeven.

Volledigheidshalve wordt vermeld dat sociale activering ook zonder doel van arbeidstoeleiding voor bijvoorbeeld volledig en duurzaam arbeidsongeschikten kan worden ingezet vanuit de WMO.

17. Hoeveel geld is sinds 2002 uitgegeven aan re-integratieactiviteiten gericht op herintreders? Hoe vaak heeft dit tot succes geleid?

Antwoord

Herintreders maken onderdeel uit van de groep niet uitkeringsgerechtigden (NUG). Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de re-integratie ondersteuning van deze groep. De uitgaven van gemeenten worden niet onderscheiden naar doelgroep. We kunnen daarom geen beeld schetsen van de uitgaven aan re-integratieactiviteiten voor herintreders. Op basis van de Statistiek Re-integratie Gemeenten (SRG) is bekend dat gemeenten in 2005 6.310 en in 2006 5.130 nieuw ingestroomde NUG-ers en Anw-ers ondersteuning bij re-integratie hebben geboden.

Uit onderzoek naar uitstroom naar werk na de inzet van een re-integratieondersteuning blijkt dat van de in 2004 gestarte re-integratieondersteuning voor NUG 61% binnen 24 maanden heeft geleid tot uitstroom naar een reguliere baan.

18. Kan het kabinet inzicht geven in de succes- en faalfactoren van enerzijds re-integratieactiviteiten uitbesteden aan private bedrijven en anderzijds ‘zelf doen’?

Antwoord

In het onderzoek Re-integratie door gemeenten ‘Zelf doen, uitbesteden of samenwerken’ dat is uitgevoerd door SEOR in opdracht van de RWI (januari 2008), zijn succes- en faalfactoren van verschillende uitvoeringsvormen onderzocht.

De belangrijkste succesfactor bij *uitbesteding* is een goede en nauwe samenwerking tussen gemeente en het private bedrijf. Een strakke regie, korte lijnen, een goede bereikbaarheid over en weer, gelijkwaardigheid tussen partijen en een flexibele opstelling van de gemeenten vormen de sleutel tot succes. Verder is kennis van de uitvoerder van de lokale arbeidsmarkt een belangrijke succesfactor.

De faalfactoren bij uitbesteding zijn veelal het tegenovergestelde van de succesfactoren t.w. ontbreken van samenwerking en kennis van de lokale arbeidsmarkt. Vooral voor kleine gemeenten vormt bij uitbesteding, de verplichting tot het uitschrijven van een aanbesteding een knelpunt.

Bij het in *eigen beheer uitvoeren* is de succesfactor een goede samenwerking met de uitvoering. Als faalfactor wordt bij deze vorm genoemd, lage verwachtingen van de resultaten en snel genoeg nemen met lagere kwaliteit van de prestaties.

19. Hoe kan worden gewaarborgd dat de prestaties van verschillende re-integratiebureaus kunnen worden vergeleken als uitvoerders de modules kiezen waaruit een traject mag bestaan

Antwoord

In de klanttevredenheidsmeting van Blik op Werk die wordt gehouden onder de uitvoerders, wordt gevraagd naar snelheid van werken, zorgvuldigheid, bereikbaarheid, verwacht resultaat, bejegening etc. Dit zijn elementen die vergelijkbaar zijn, los van het instrument of de module.

20. In hoeverre zijn lokale rekenkamerrapporten betrokken bij de beleidsdoorlichting? Welk beeld rijst volgens de bewindslieden op uit deze rapporten?

Antwoord

De rapporten van lokale rekenkamers zijn niet betrokken bij de beleidsdoorlichting. De beleidsdoorlichting richt zich op het re-integratiebeleid vanuit de verantwoordelijkheid van het kabinet. De doorlichting richt zich op de effectiviteit van het ingezette instrumentarium en de doelmatige inzet van de budgetten op macro-niveau. De rapporten van de lokale rekenkamers richten zich op de verantwoordelijkheid van de gemeente en de door deze gemeente gemaakte beleidskeuzen.

Het beeld ten aanzien van de effectiviteit van de re-integratie-inspanningen dat uit deze rapporten naar voren komt wijkt niet wezenlijk af van de resultaten die in de beleidsdoorlichting naar voren zijn gekomen.

Het is niet aan mij, maar aan de lokale politiek om te reageren op de conclusies van de

Ons kenmerk AM/BR/08/7777

lokale Rekenkamerrapporten. Het feit dat een lokale rekenkamer de efficiëntie en effectiviteit van de inzet van re-integratiemiddelen onderzoekt, is een uitingsvorm van het gemeentelijk duale bestel, waarop de WWB mede steunt. De minister van Sociale Zaken

Ons kenmerk AM/BR/08/7777

en Werkgelegenheid is verantwoordelijk voor een goed werkend stelsel als geheel en een rechtmatige besteding van het WWB-werkdeel en onthoudt zich, ten aanzien van een doeltreffende wetsuitvoering, van oordelen over individuele gemeenten.

21. Zien de bewindslieden een taak voor het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid weggelegd als het gaat om het aandragen van criteria aan de hand waarvan lokale instanties (rekenkamer, gemeenteraad) de effectiviteit van re-integratiebeleid kunnen beoordelen?

Antwoord

De minister van SZW heeft een systeemverantwoordelijkheid voor de WWB. Deze systeemverantwoordelijkheid betreft het zorgdragen voor een wettelijk kader, beschikbaar stellen van budget, een goede financiële prikkel en het monitoren van (uitkomsten van) het systeem.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de re-integratie van bijstandgerechtigden en niet uitkeringsgerechtigden (en Anw-ers). De verantwoordelijkheid voor een doelmatig en doeltreffend re-integratiebeleid en een oordeel hierover ligt nadrukkelijk bij de gemeente. SZW faciliteert dit proces met de zogenoemde kernkaart. Door middel van deze kernkaart kunnen gemeenten de eigen resultaten vergelijken met andere gemeenten.

Daarnaast ontwikkelt het ministerie van SZW in overleg met RWI en wetenschappers een evaluatieprotocol arbeidsmarktinterventies. Dit evaluatieprotocol moet inzicht geven in de wijze waarop verschillende effectiviteitsvragen kunnen worden onderzocht. Het ministerie zal dit protocol actief onder de aandacht brengen van gemeenten (onder andere via de verzamelbrief).

De RWI heeft op 7 februari jongstleden een onderzoek gepubliceerd naar de sturingsinformatie lokaal re-integratiebeleid. In de bijbehorende analyse geeft de RWI een aantal adviezen aan gemeenten voor een verbetering van de informatievoorziening rondom het re-integratiebeleid in de eigen gemeente.

22. In hoeverre bestaat inzicht in de effectiviteit van investeringen in scholing (bijvoorbeeld behalen van startkwalificatie) als onderdeel van een re-integratietraject?

Antwoord

Wat betreft de re-integratie-inspanningen van het UWV blijkt uit het evaluatierapport scholingsprotocol, dat met de beleidsdoorlichting aan de TK is gestuurd, dat scholing in 86% van de gevallen succesvol is afgerond en dat dit voor 52% van de geslaagde cliënten tot regulier werk heeft geleid. Dit betekent dat de inzet van scholing per saldo in 45% van de gevallen tot een plaatsing heeft geleid.

Voor een effectieve inzet van scholing is selectiviteit een aandachtspunt, evenals bij trajecten. Er moet goed beoordeeld worden of het echt noodzakelijk is. Daarnaast staat het kabinet een grotere vraaggerichtheid bij de inzet van scholing voor om op die manier groter plaatsingsresultaat te bereiken. Scholing waaraan een baangarantie is verbonden leidt duidelijk tot betere resultaten. Omdat kortdurende scholing het meest effectief is gebleken zal UWV de duur van de scholing in principe beperkt houden tot maximaal 3 maanden.

Voor het gemeentelijke domein is er geen cijfermateriaal voorhanden dat inzicht biedt in

de totale effectiviteit van scholing. Wel is bekend dat van het totale Werkdeel van de WWB circa 5 procent wordt uitgegeven aan scholing, wat correspondeert met circa €75 miljoen per jaar. De decentrale aanpak die het Rijk voorstaat met de WWB leidt ertoe dat gemeenten een zeer grote mate van vrijheid kennen in de besteding van het Werkdeel voor re-integratiedoelinden. Scholing is daarbij geen doel op zich, maar wordt ingezet om de toeleiding naar werk te bevorderen. De afweging of, wanneer en hoe scholing wordt ingezet is daarbij volledig aan de gemeente en zal mede afhangen van de omstandigheden op de lokale arbeidsmarkt en het niveau van kennis en vaardigheden van cliënten.

23. Kan het kabinet een overzicht geven van de bedragen die sinds 1998 jaarlijks zijn uitgegeven aan re-integratie van Wajong-gerechtigden, van de uitstroom naar werk en van het aantal re-integratietrajecten dat voor Wajong'ers is aangegaan (allemaal exclusief sociale werkvoorziening ?

Antwoord

Er is geen exacte uitsplitsing beschikbaar van hoeveel aan Wajong-gerechtigden en hoeveel aan andere doelgroepen voor de re-integratie van de arbeidsongeschiktheidsregelingen (AG) wordt besteed. Het bedrag voor re-integratie AG wordt in de begroting wel gesplitst in een uit premies gefinancierd deel en een deel vanuit het Wajongfonds (begrotingsgefinancierd). In de begroting 2007 bedragen deze delen respectievelijk €240 miljoen en €38 miljoen. Deze splitsing hangt slechts voor een deel samen met de doelgroep en voor een deel met het soort instrument. Wajong-gerechtigden kunnen namelijk ook gebruik maken van instrumenten die volledig uit de premies worden gefinancierd, zoals werkplekaanpassingen en vervoersvoorzieningen.

Uit de verantwoordingsrapportages van UWV is bekend dat voor de Wajong circa 4.100 re-integratietrajecten zijn gestart in 2005, circa 5.000 in 2006 en circa 6.300 in 2007.

Re-integratietrajecten AG leiden binnen twee jaar tot circa 50% werkhervatting en circa 31% duurzame plaatsing. Van deze cijfers is geen uitsplitsing voor specifiek de Wajong beschikbaar.

24. Hoeveel re-integratietrajecten doorlopen uitkeringsgerechtigden gemiddeld vóór zij werk vinden? Kan het kabinet dit uitsplitsen naar type uitkering?

Antwoord

In verband met de aansluitingsproblemen van de administraties en statistieken van de verschillende soorten trajecten is deze vraag nog niet te beantwoorden. In het verleden liepen onderzoekers bij het beantwoorden van deze onderzoeksvraag aan tegen de grenzen die de privacywaarborg stelde aan het bij elkaar zetten van persoonsgebonden administraties die vanuit andere behoeften waren opgebouwd. Dit is één van de onderliggende redenen dat SZW in overleg met wetenschappers en CBS bezig is een zogenoemde datahuishouding te ontwikkelen die in de tijd vergelijkbare informatie bevat over zowel het UWV als het gemeentelijk domein,

25. Is bij het kabinet bekend in hoeverre cliënten het 'dichter bij de arbeidsmarkt brengen' (o.a. sociale activering) als een positief resultaat ervaren, als zij niet direct aan een baan komen?

Ons kenmerk AM/BR/08/7777

Antwoord

Het in februari 2008 verschenen onderzoek 'Work first en arbeidsmarktperspectief' dat de RWI heeft laten uitvoeren onder 75 (ex-)Work first-deelnemers, laat zien dat 41% denkt meer kans te hebben op een betaalde baan als gevolg van het project. 70% heeft meer zin gekregen om te werken.

26. In hoeverre acht het kabinet het van belang dat cliënten instemmen met een traject, gezien de resultaten van work first (preventief effect) enerzijds en individuele re-integratieovereenkomsten anderzijds?

Antwoord

Het kabinet vindt het belangrijk dat de verplichting om mee te werken aan de re-integratie wordt nageleefd. Maar het kabinet vindt tegelijkertijd dat de cliënt invloed moet kunnen hebben op de vormgeving van het re-integratietraject. Beide zijn belangrijk voor het uiteindelijke resultaat: namelijk weer aan de slag in een reguliere baan.

Bij *work first* staat het uitgangspunt voorop dat niets doen geen optie is. Het principe van *work first* in de bijstand laat zien dat een deel van de mensen – 17% - hun uitkeringsaanvraag intrekt op het moment dat de gemeente een tegenprestatie vraagt in de vorm van meedoen aan *work first* (*WWB-monitor 2006*). Alleen al het voorstel voor een traject leidt tot minder uitkeringen. Dat laat onverlet dat er keuzemogelijkheden kunnen bestaan binnen de *work first* aanpak, waarbij rekening gehouden wordt tussen zogenaamde niet-kunners en niet-willers.

Bij de IRO heeft de cliënt méér dan bij een regulier traject invloed op de invulling van een traject.

Beide wegen die ingezet worden voor verschillende doelgroepen, leiden tot gunstige resultaten.

27. Kan het kabinet een beschrijving geven van de wijzigingen in de regels voor gemeenten om re-integratiebeleid hetzij zelf uit te voeren hetzij uit te besteden?

Antwoord

Voor 2002 hadden de gemeenten de mogelijkheid om re-integratiediensten te betrekken van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie, private re-integratiebedrijven of van aan de gemeente gelieerde bedrijven. Op grond van de wet SUWI/WWB waren de gemeenten verplicht om de re-integratieactiviteiten uit te besteden. Tevens is daarbij bepaald dat de aan de gemeente gelieerde re-integratiebedrijven alleen in aanmerking voor een gunning van een contract komen, voor zover dit wordt gedaan op basis van dezelfde voorwaarden als bij de private bedrijven. Naar aanleiding van de Motie Bruls (Tweede Kamer 2004-2005, 28719 nr.12) is de uitbestedingsplicht voor gemeente per 1 januari 2006 afgeschaft, waardoor zij vanaf die datum de keuze hebben om de re-integratieactiviteiten in eigen beheer of door een (privaat) re-integratiebedrijf uit te laten voeren.

28. In hoeverre is bekend of gemeenten die veel re-integratieactiviteiten zelf uitvoeren (zoals de gemeente Den Haag) goedkoper of duurder uit zijn dan gemeenten die veel uitbesteden?

Antwoord

Het door SEOR in opdracht van de RWI uitgevoerde onderzoek ‘Zelf doen, uitbesteden of samenwerken’ geeft geen uitsluitsel over wat de optimale uitvoeringsstructuur is.

Het doel van de activiteiten is het realiseren van een effectieve en efficiënte re-integratie van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De vorm die de gemeente daarvoor kiest, is daaraan ondergeschikt. In het bovengenoemde onderzoek wordt ook vermeld dat sommige overzichtstudies wijzen op een kostenbesparing door uitbesteding van publieke

Ons kenmerk AM/BR/08/7777

diensten bij gelijkblijvende kwaliteit. In het onderzoek staat ook dat deze uitkomsten door andere onderzoekers weer worden genuanceerd. Dit betekent dat er geen algemene uitspraak kan worden gedaan of uitvoeren in eigen beheer al dan niet goedkoper uitvalt dan uitbesteden.

29. Waar ligt voor UWV de grens tussen succes en mislukking in re-integratietrajecten waarvoor 'no cure, no pay' geldt?

Antwoord

UWV rekent af op basis van duurzame plaatsing in een reguliere baan. Een duurzame plaatsing is een dienstverband van tenminste 6 maanden.

30. Op welke manier wordt het voor werkzoekenden die in aanmerking komen voor een individuele re-integratieovereenkomst (IRO), inzichtelijk gemaakt wat de prestaties zijn van de verschillende re-integratiebedrijven waarmee zij een overeenkomst kunnen sluiten?

Antwoord

Bedrijven die de IRO willen uitvoeren worden door UWV getoetst op een aantal eisen. Het gaat daarbij om kwaliteitseisen en eisen die UWV stelt aan de bedrijfsvoering van het bedrijf.

Een klant die gebruik kan maken van de IRO, weet dus dat de bedrijven die een IRO mogen uitvoeren aan een minimale kwaliteit moeten voldoen. Periodiek worden de belangrijkste kerncijfers (tussentijdse resultaten) beschikbaar gesteld aan het UWV, die klanten desgewenst adviseert bij de keuze van een bedrijf. Verder wordt momenteel gewerkt aan een benchmark om de resultaten ook voor de klant zelf inzichtelijk te maken. Op de website www.blikopwerk.nl worden de prestaties van de re-integratiebedrijven inzichtelijk gemaakt via een keurmerk en tevredenheidsscores.

31. Tot wie kan een werkzoekende zich richten als hij vragen heeft over het zoeken naar werk, na de voorgenomen afschaffing van de onafhankelijke arbeidsadviseurs?

Antwoord

In de Locaties voor Werk en Inkomen (LWI's) die gevormd gaan worden, krijgen werkzoekenden één aanspreekpunt gedurende hun gehele verblijf in de uitkering. Bij deze persoon kunnen werkzoekenden terecht met alle vragen over het zoeken naar werk en eventueel benodigde ondersteuning daarbij.

32. Hoe wordt voorkomen dat re-integratiebedrijven en uitvoeringsorganisaties (UWV/CWI, SW-bedrijven en gemeenten) in elkaars vaarwater komen als het gaat om werving van vacatures en matching? Hoe wordt goede samenwerking bevorderd?

Antwoord

In de huidige rolverdeling schakelt UWV t.b.v. de klanten met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt voor re-integratie, bemiddeling en matching private re-integratiebedrijven in. CWI bemiddelt en matcht voornamelijk klanten met een kleinere afstand tot de arbeidsmarkt. Per 1-1-2009 gaan CWI en UWV fuseren en bundelen zij hun krachten in een nieuw werkbedrijf (als onderdeel van UWV). Samen met gemeenten geven zij (in LWI's) vorm aan de implementatie van de geïntegreerde dienstverlening. Samen zullen zij

dan in afstemming komen tot afspraken over benadering van werkgevers. De implementatie van geïntegreerde dienstverlening en daarmee ook de intensivering van de samenwerking tussen UWV, CWI en gemeenten, is reeds in volle gang. Het Werkbedrijf zal ook met andere partijen (zoals re-integratiebedrijven) afspraken maken om op korte of middellange termijn aan vragen van werkgevers te voldoen. Waar mogelijk zal worden gekozen voor een lokale aanpak en waar nodig zullen regionale of landelijke arrangementen worden opgesteld om resultaten te behalen. De organisaties hoeven elkaar niet in de weg te zitten maar zijn juist aanvullend op elkaar actief om klanten via maatwerk aan de slag te helpen.

33. Hoe beoordeelt het kabinet de ervaringen van Australië met star-rating van re-integratiebedrijven en welke lessen kunnen uit die ervaringen worden getrokken voor Nederland?

Antwoord

Hoewel het institutionele systeem op het terrein van re-integratie van Australië verschilt met dat van Nederland, zijn er elementen uit het 'Australische model' die ook toegepast kunnen worden in het Nederlandse systeem. We hebben geen inzicht in hoeverre gemeenten dit toepassen. UWV heeft hier gebruik van gemaakt bij de vormgeving van het recentelijk aangepast inkoopbeleid re-integratiediensten. Vooral is gekeken naar het hanteren van een lijst met kwalitatief goed presterende re-integratiebedrijven ('scoren aan de hand van een aantal criteria') zoals in het 'Australisch model' gebeurt. In het inkoopkader Re-integratiediensten UWV 2008 zijn entree-eisen van zowel kwalitatieve- als financiële aard gesteld. Deze eisen kunnen in de loop van de tijd worden aangepast, waardoor ook de kwaliteit van de in te kopen dienstverlening nog verder kan toenemen. De eisen komen voor een belangrijk deel overeen met de eisen, die het Keurmerk Blik op Werk stelt. Vanuit de Europese aanbestedingswetgeving is het overigens niet toegestaan om het keurmerk als exclusieve selectie-eis te gaan hanteren. Evenals in het 'Australische model' worden prestaties van bedrijven aan de hand van de entree-eisen periodiek getoetst, zo blijft de lijst actueel. De verwachting is dat het hanteren van een dergelijke lijst de kwaliteit van dienstverlening bevordert en tevens bijdraagt tot verbetering van de transparantie van de re-integratiemarkt.

34. In hoeverre acht het kabinet het wenselijk alleen nog scholing aan te bieden als er een concrete vacature beschikbaar is?

Antwoord

Scholing is het effectiefst als deze vraaggericht wordt ingezet, dat wil zeggen gekoppeld aan een concrete vacature of het vooruitzicht daarop. UWV zal scholing in principe dan ook vraaggericht inzetten. De effectiviteit van scholingstrajecten waaraan deze voorwaarde niet wordt gesteld, wordt verminderd door het feit dat gedurende het traject de intensiteit waarmee werklozen op zoek zijn naar een baan afneemt. Dit is het werkloosheidsduur verlengende effect van scholing zoals dit uit sommige onderzoeken naar voren komt. Het voorgaande neemt niet weg dat scholing ook noodzakelijk kan zijn om betrokkene

Ons kenmerk AM/BR/08/7777

dichterbij de arbeidsmarkt te brengen om een stap te kunnen zetten op de zgn. 're-integratieladder'. In dat geval is koppelen van scholing aan het vooruitzicht op een concrete baan niet zinvol, bijvoorbeeld bij de inzet van participatieplaatsen.

35. In hoeverre ziet het kabinet een rol voor de overheid weggelegd in de ontwikkeling van objectieve criteria voor loonwaardebepaling, zodat loonkostensubsidies op maat kunnen worden ingezet? Welke mogelijkheden voor objectivering ziet het kabinet?

Antwoord

Gemeenten zijn vrij bij de vormgeving van het re-integratiebeleid. Dat geldt tevens de vormgeving van het instrument loonkostensubsidie. Het is niet aan mij criteria voor te schrijven op basis waarvan de loonwaarde kan worden bepaald. Voor het bepalen van de loonwaarde zijn reeds diverse instrumenten op de markt.

Zo heeft TNO Arbeid in samenwerking met de gemeente Hengelo de methode Beoordeling Prestatiemogelijkheden ontwikkeld, om gemeenten te ondersteunen bij het aan het werk helpen en houden van cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Met deze methode kunnen op een objectieve manier de werkprestaties van (gesubsidieerde) werknemers worden beoordeeld. Diverse gemeenten maken reeds gebruik van deze methode bij het vaststellen van de hoogte van een loonkostensubsidie.

36. Op welke manier zullen persoonlijke omstandigheden gaan meewegen in de beslissing van organisaties als UWV om iemand wel of geen hulp bij re-integratie aan te bieden, nu de sluitende aanpak wordt verlaten? Hoe wordt vastgesteld of iemand 'toch wel snel aan het werk komt' zonder ondersteuning en in hoeverre wegen naast objectieve ook subjectieve factoren zoals motivatie mee in deze beoordeling?

Antwoord

Het beoordelen of ondersteuning bij re-integratie noodzakelijk is en de vorm van de in te zetten ondersteuning, is een professionele beoordeling van de re-integratiecoach. Dit gebeurt op basis van maatwerk. Voor een goede beoordeling en om ervoor te zorgen dat de re-integratieondersteuning ook echt goed aansluit bij de individuele cliënt zijn ook persoonlijke omstandigheden relevant. Ditzelfde geldt ook voor subjectieve factoren als motivatie. Een motivatieprobleem kan soms namelijk effectiever worden aangepakt met sancties in plaats van met een re-integratieinstrument. UWV bevordert de kwaliteit van het maatwerk door onder meer een competentiegerichte selectie van re-integratiecoaches, door opleiding en voorlichting en door ondersteuning door bijvoorbeeld het scholingsprotocol.

37. Hoe wordt voorkomen dat uitkeringsgerechtigden die dat nodig hebben, niet tijdig een beroep kunnen doen op een re-integratievoorziening en onnodig lang moeten wachten, als de sluitende aanpak in het eerste werkloosheidsjaar wordt afgeschaft? En hoe wordt voorkomen dat mensen met een (zeer) grote afstand tot de arbeidsmarkt (zoals werkloze '35-minners' die niet in hun eigen beroep verder kunnen), worden uitgesloten van re-integratievoorzieningen nu de sluitende aanpak wordt afgeschaft?

Antwoord

Wanneer iemand een uitkering aanvraagt of zich als werkzoekende meldt bij een van de ketenpartners en in de toekomst bij een LWI dan wordt in principe door een re-integratiecoach of casemanager en in goed overleg met de cliënt vastgesteld of re-integratieondersteuning nodig is. Hierbij is van belang dat re-integratie selectief voor alleen degenen die dat echt nodig hebben moet worden ingezet. Als dit nodig is dan wordt ook gezien welke ondersteuning het meest adequaat is. Dit wordt onderstreept door de evaluatie. Er is periodiek contact tussen de cliënt en re-integratiecoach. Indien nodig worden de afspraken geactualiseerd. De cliënt kan bij zijn re-integratiecoach altijd terecht met vragen of opmerkingen over zijn behoefte aan ondersteuning. Als de cliënt het niet eens is met een beslissing van de uitvoerder kan hiertegen bovendien bezwaar en vervolgens beroep worden ingesteld.

38. Op welke manier kunnen werkzoekenden vernemen op welke ondersteuning zij recht hebben of aanspraak kunnen maken? Welke invloed kunnen werkzoekenden uitoefenen op instanties als UWV om hulp bij re-integratie toegekend te krijgen?

Antwoord

Wanneer iemand een uitkering aanvraagt of zich als werkzoekende meldt bij een van de ketenpartners en in de toekomst bij een LWI dan wordt voorlichting geboden over de dienstverlening en de mogelijke re-integratieondersteuning. Daarnaast zijn informatiebrochures beschikbaar en is informatie via de internetsites van de ketenpartners beschikbaar.

In principe wordt de benodigde ondersteuning door een re-integratiecoach of casemanager en in goed overleg met de cliënt vastgesteld. De afspraken worden vastgelegd. Wanneer de inzet van re-integratieondersteuning nodig is dan kan een cliënt in geval van bijvoorbeeld een IRO bovendien de mogelijkheid krijgen om zelf te kiezen voor een re-integratiebedrijf en zelf binnen de gemaakte afspraken invulling te geven aan het traject.

39. Kan het kabinet toelichten hoe door gemeenten en UWV de prestaties van re-integratiebedrijven adequaat met elkaar kunnen worden vergeleken als diverse definities van (duurzame) plaatsing in omloop zijn? In hoeverre acht het kabinet het wenselijk om dit begrip te uniformeren om betere onderlinge vergelijking mogelijk te maken?

Antwoord

Gemeenten en UWV kunnen de prestaties van re-integratiebedrijven ten aanzien van gerealiseerde plaatsingen niet met elkaar vergelijken omdat verschillende plaatsingsdefinities gebruikt worden. UWV rekent af op basis van duurzame plaatsing in een reguliere baan. Een duurzame plaatsing is een dienstverband van tenminste 6 maanden. Gemeenten hanteren hun eigen plaatsingsdefinities. Dit komt ook tot uitdrukking in de handreiking van het Blik op Werk-keurmerk. Het kabinet is in gesprek met de Stichting Blik op Werk over de mogelijkheden gemeenten te stimuleren, door middel van het uitwisselen van informatie over re-integratiebedrijven, van elkaar te leren. Het is gewenst dat zo veel mogelijk gemeenten meewerken.

Re-integratiebedrijven die contracten uitvoeren voor UWV moeten rapporteren volgens de definitie van duurzame plaatsing van UWV. Re-integratiebedrijven die voor gemeenten contracten uitvoeren moeten over duurzame plaatsing rapporteren als expliciete afspraken zijn gemaakt met de opdrachtgever over de minimale periode dat een cliënt aan het werk moet zijn. Hierbij wordt aangesloten bij de definitie die door de opdrachtgever wordt gehanteerd. Als er geen minimale periode wordt geëist, dan wordt gerapporteerd onder 'plaatsing'. Op dit punt hebben gemeenten volledige beleidsvrijheid.

40. Welke voor- en nadelen zou het volgens het kabinet opleveren als 'duurzame plaatsing' in re-integratiebeleid uniform gedefinieerd zou worden als situaties waarin iemand ten minste 12 maanden werkzaam is, gelet op het belang van tegengaan van draaideurklanten in de sociale zekerheid?

Antwoord

In zijn algemeenheid starten veel banen als een flexibele of tijdelijke arbeidsrelatie. Na zekere tijd beslissen werkgever en werknemer om de arbeidsrelatie al dan niet te verlengen of een vast contract aan te gaan. Bij re-integratie gaat dat net zo. Gemeenten zijn vrij om eisen te stellen aan een minimale duur. UWV hanteert 6 maanden als duurzame plaatsing. Werkzoekenden en werkgevers zijn vrij om direct een langere termijn af te spreken. Een

Ons kenmerk AM/BR/08/7777

verplichtende 12 maanden in het kader van re-integratie acht het kabinet niet verstandig omdat dit het risico in zich draagt dat werkgevers minder snel een arbeidsrelatie aan zullen gaan met een werkzoekende in een re-integratietraject. Het opdoen van werkervaring en het opbouwen van een CV acht het kabinet van grotere waarde voor de cliënt dan het oprekken en verplichten van het begrip duurzaamheid.

Ons kenmerk AM/BR/08/7777

41. Is er sprake van duurzame plaatsing als iemand met een arbeidscontract van zes maanden twee maanden heeft gewerkt?

Antwoord

UWV hanteert het begrip duurzame plaatsing als er sprake is van een dienstverband van tenminste 6 maanden. Dit wordt twee maanden na de plaatsing beoordeeld.

42. Arbeidsdeskundigen hebben de indruk dat het scholingsprotocol van UWV omscholing niet toelaat, ook niet bij arbeidsgehandicapten, hoewel die vaak niet kunnen terugkeren in hun oude beroep; welke maatregelen nemen de bewindslieden om arbeidsgehandicapten (inclusief ontslagen '35-minners') wel toegang te geven tot omscholing waar nodig?

Antwoord

Door toepassing van het scholingsprotocol stelt de arbeidsdeskundige vast of scholing noodzakelijk en mogelijk is. Als dit het geval is kan de arbeidsdeskundige scholing inzetten. UWV maakt daarbij geen onderscheid tussen bij- en omscholing. UWV wijst arbeidsdeskundigen hier tijdens coachingsbijeenkomsten regelmatig op.

43. Hoe kijkt het kabinet aan tegen de suggestie om middelen uit het W-deel van gemeenten die dit niet opmaken, te verdelen over gemeenten die een tekort hebben op hun W-deel?

Antwoord

Ik kan me goed voorstellen dat deze vraag opkomt. Gemeenten die goed werk doen met het W-deel zouden hier meer van kunnen krijgen en andere gemeenten minder. Hoewel de gedachte sympathiek is, ben ik hiervan geen voorstander. Ten eerste vindt er reeds een herverdeling van middelen plaats. Er wordt tot en met 2011 geleidelijk ingegroeid van een historische naar een objectieve verdeling. Ten tweede wil het volledig benutten van het W-deel niet per se betekenen dat dit effectief is ingezet. Gemeenten kunnen het W-deel ook opmaken doordat ze veel geld in dure instrumenten, zoals volledig gesubsidieerde banen, steken zonder dat dit voldoende gericht is op uitstroom naar werk. Daarvoor wil ik gemeenten niet belonen. Bovendien krijgen gemeenten het re-integratiebudget om mensen uit de bijstand te krijgen, gemeenten die deze mogelijkheid onvoldoende benutten worden hiervoor al gestraft door een tekort op het I-deel. Indien deze gemeenten ook op het W-deel worden gekort, wordt hun de mogelijkheid ontnomen hun achterstand in latere jaren in te lopen.

44. In hoeverre wenst het kabinet eisen te stellen aan de manier waarop gemeenten het samengevoegde budget voor re-integratie, educatie en integratie verdelen over deze drie onderdelen?

Antwoord

In de hoofdlijnennotitie die op 8 februari naar de uw Kamer is gestuurd is aangegeven dat het eindperspectief een ontschot budget is. In een overgangsfase dienen gemeenten een bedrag, in hoogte gelijk aan het bedrag dat door de minister van OCW beschikbaar wordt gesteld, te besteden aan inkoop bij roc's en voor educatieopleidingen. Behoudens deze oormerking stelt de hoofdlijnennotitie geen eisen aan de verdeling van middelen over de drie onderdelen. Wel zal sturing plaatsvinden op output. Daartoe bestaat reeds een systeem

bij de Wet werk en bijstand, met een prikkel op het budget voor uitkeringen. Bij de verdeling zal tevens, zoals thans het geval is bij de verdeling van het WWB-werkdeel, rekening worden gehouden met de behoefte aan middelen ten behoeve van het verhogen van de uitstroom van bijstandsgerechtigden. Daaraan worden - via de verdeling van de ontschotte participatiebudgetten over gemeenten - incentives toegevoegd om bij te dragen aan de doelstellingen van educatie en inburgering.

Aanvullend kunnen er met gemeenten bestuurlijke afspraken over prestaties worden gemaakt, waarop gemeenten overigens niet financieel zullen worden afgerekend. Dergelijke bestuurlijke afspraken zullen in elk geval voor de educatie met gemeenten worden gemaakt. Gemeenten worden financieel afgerekend volgens de beproefde verantwoordingsmethodiek van het WWB-werkdeel, dat wil zeggen op basis van een verantwoording over de rechtmatigheid van de bestedingen. Voor zover wordt vastgesteld dat middelen niet of onrechtmatig zijn besteed vloeien middelen terug naar het Rijk.

45. Hoe is de conclusie tot stand gekomen dat scholing niet effectief is voor jongeren, vooral voor jongeren zonder startkwalificatie (blz. 6)? Hoe verhoudt dit zich tot de conclusie dat leer-werkplaatsen vooral effectief zijn voor niet-westerse allochtonen?

Antwoord

Deze conclusie is gebaseerd op diverse nationale en internationale onderzoeken. Daarmee wil overigens niet gezegd zijn dat scholing voor jongeren nooit effectief kan zijn, wél dat deze minder effectief is dan voor veel andere groepen (zoals bijvoorbeeld herintredende vrouwen).

Scholing in combinatie met werk is vaak juist wel effectief. Dat geldt ook voor niet-westerse allochtonen. Beide conclusies zijn dan ook niet met elkaar in tegenspraak.

SP

46. Kan het kabinet een overzicht geven van de privaat bestede re-integratie middelen van de 27 grootste gemeenten?

Zie antwoord vraag 47.

47. Kan het kabinet een overzicht geven van de bestede publieke re-integratiemiddelen bij de 15 grootste re-integratiebureaus?

Antwoord

In het kader van de deregulering en derapportage binnen de WWB is de verantwoording door gemeenten tot een minimum teruggebracht. Het ministerie van SZW heeft geen inzicht per gemeente in de mate waarin gemeenten de re-integratiemiddelen privaat besteden. De RWI heeft op 7 februari het rapport “Re-integratie door gemeenten: zelf doen, uitbesteden of samenwerken?” uitgebracht. Ook dit rapport geeft geen overzicht over de privaat bestede middelen van de 27 grootste gemeenten. In de bijbehorende analyse geeft RWI in tabel 1 inzicht in het aandeel van het re-integratiebudget dat gemeenten besteden aan private re-integratie. Circa 77% van de grote gemeenten (> 100.000 inwoners) die aan de enquête hebben meegedaan besteedt 80-99 procent van het beschikbare budget uit aan de private markt. Circa 8% van die grote gemeenten besteedt 1-19 procent van het beschikbare budget uit aan de private markt.

gemeenten wordt uitbesteed aan (onderdelen van) trajecten (naar gemeentegrootte)

Ons kenmerk	Inwonertal gemeente	<30.000	30.000 - 60.000	60.000 - 100.000	> 100.000	Totaal
	100%		16%	4%		
80 - 99%		48%	51%	54%	77%	53%
60 - 79%		18%	19%	31%		18%
40 - 59%		11%	11%	8%	15%	11%
20 - 39%		2%	11%	8%		5%
1 - 19%			2%		8%	2%
0%		5%	2%			3%
<i>Totaal</i>		<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>
Aantal gemeenten (n)		58	49	13	13	133

Bron: Omnibusenquête, RWT 2007

48. Kan het kabinet ervoor zorgen dat de jaarverslagen van de 15 grootste re-integratiebureaus ter inzage bij het CIP beschikbaar zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het ministerie SZW beschikt niet over de jaarverslagen van de re-integratiebedrijven. De jaarverslagen van bedrijven die daartoe wettelijk verplicht zijn, liggen ter inzage bij de Kamers van Koophandel, maar deze bevatten veelal geconsolideerde cijfers. Bij grotere bedrijven met meerdere activiteiten, ontbreken daardoor veelal afzonderlijke cijfers voor de re-integratieactiviteiten.

49. Kan het kabinet een overzicht geven van de winst en verliescijfers van de 30 grootste re-integratiebedrijven over 2006 en indien beschikbaar over 2007? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Er is geen overzicht van de winst- en verliescijfers van de 30 grootste bedrijven beschikbaar.

Door de geconsolideerde cijfers in de jaarrekeningen van de bedrijven zijn aparte gegevens over de resultaten uit hoofde van re-integratieactiviteiten veelal niet beschikbaar.

In het SEO-onderzoek 'Werkt de re-integratiemarkt?' is op basis van gegevens uit de Enquête Regionale Bedrijfsontwikkeling (ERBO) van de Kamers van Koophandel de rendementsontwikkeling 2001-2005 in beeld gebracht, waaruit blijkt dat in 2003 ca. 54 % van de bedrijven voldoende rendement heeft behaald en dat dit in 2005 is toegenomen tot ca. 91%. Voor 2006 was de verwachting dat 96% van de bedrijven winst zou maken. In het onderzoeksrapport wordt opgemerkt, dat vrijwel alle bedrijven momenteel quitte spelen of winst maken. Er wordt volgens het SEO-onderzoek dus winst gemaakt, zij het doorgaans van bescheiden omvang.

50. Het kabinet stelt dat er meer zicht nodig is op het functioneren van de private re-integratiebedrijven. Is het kabinet van mening dat re-integratiebedrijven verplicht moeten worden om openbare jaarverslagen te maken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Bij de re-integratie van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt, gaat het om de resultaten van de dienstverlening die op basis van overeenkomsten worden afgesloten. Door de opdrachtgever worden de resultaten van de dienstverlening getoetst aan hetgeen contractueel is overeengekomen. Een openbaar jaarverslag heeft daarvoor geen meerwaarde, zodat het voor alle re-integratiebedrijven verplichten van het opstellen van openbare jaarverslagen niet in de rede ligt. Wel kan het stellen van minimumeisen, zoals in het Keurmerk Blik op Werk, waarborgen dat met solide bedrijven zaken worden gedaan. Bovendien gaat UWV werken met een verbeterd inkoopproces en daarbij entree-eisen stellen aan de re-integratiebedrijven over onder meer de kwaliteit, resultaten en financiële aspecten om zodoende te borgen dat zaken worden gedaan met goed functionerende re-integratiebedrijven.

Het kabinet gaat bij gemeenten het belang onderstrepen (via onder andere de verzamelbrief) dat zij nadere voorwaarden (kunnen) stellen aan de contracten met re-integratiebedrijven. In de samenwerking in de Locaties Werk en Inkomen (LWI's) die gevormd gaan worden kunnen gemeenten direct de expertise benutten die UWV hebben ontwikkeld op dit terrein.

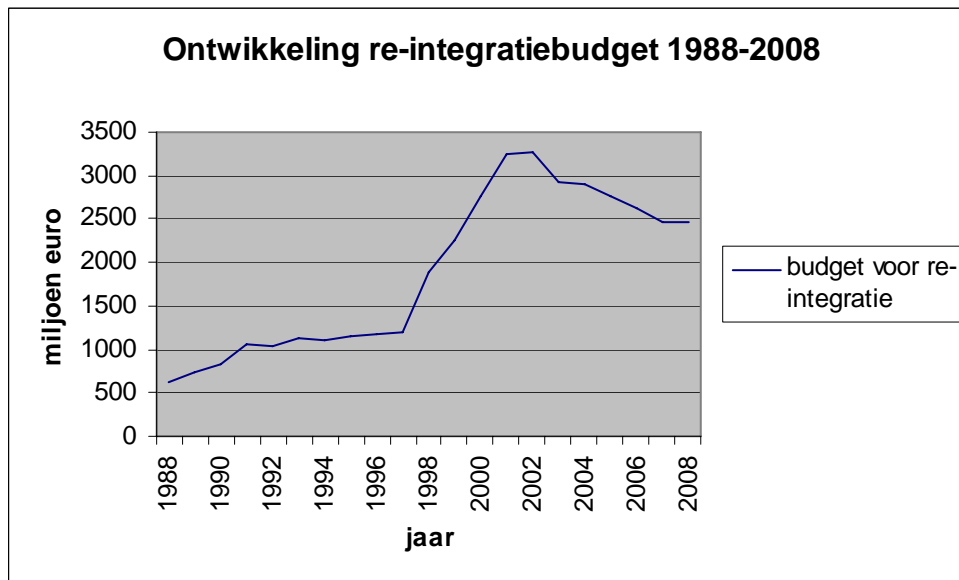
51. Kan het kabinet van de afgelopen 20 jaar een overzicht geven van de, door uw ministerie begrote re-integratie-uitgaven?

Antwoord

Het re-integratiebeleid is de afgelopen twintig jaar danig in beweging geweest. Aanvankelijk werd een belangrijk deel van het re-integratiebeleid door de Arbeidsvoorzieningsorganisatie uitgevoerd waarbij naderhand gemeenten en UWV verantwoordelijk werden voor het re-integratiebeleid en daarvoor middelen ter beschikking gesteld kregen. Een uitsplitsing van middelen naar uitvoerings- en programmakosten is daarbij niet altijd te maken en dat maakt dat een vergelijking in de tijd met enige omzichtigheid moet worden beschouwd.

In het eindrapport van de werkgroep Toekomst van het arbeidsmarktbeleid 'Aan de slag' is over de periode 1990- 2001 ook een overzicht van de re-integratiemiddelen, maar dan zeer breed gedefinieerd gegeven. Daarbij werden ook het fiscale instrumentarium (onder andere de specifieke afdrachtkorting (SPAK)) de Wsw, de ESF-gelden en de middelen voor de de Arbeidsvoorziening (Arbvo) meegenomen.

In de beleidsdoorlichting zelf is een beperkter begrip gehanteerd en gaat het alleen om de begrotings- en premiegefinancierde uitgaven die direct aan re-integratieactiviteiten zijn te relateren. De uitvoeringskosten van UWV, gemeenten en CWI zijn daarbij buiten beeld gebleven. Dat kan bij een vergelijking over twintig jaar niet voor wat betreft de uitvoeringskosten van de arbeidsvoorzieningsorganisatie. In de begrotingen van SZW zijn

nd met de
n.
ng van het re-
ens opgelopen
ode extra geld
n. Vanaf 1997 is
tra middelen voor
bijna 3,3 mld euro
g van bijna 2,5 mld

52. Hoeveel organisaties hielden zich bezig met de re-integratie van werklozen vóór de introductie van marktwerking?

Antwoord

Het is niet bekend hoeveel organisaties zich voor de marktwerking bezig hielden met re-integratie van werklozen. De gemeenten en de toenmalige uitvoeringsorganisaties sociale zekerheid en werkgevers konden terecht bij de voormalige Arbeidsvoorzieningsorganisatie. De Arbeidsvoorzieningsorganisatie maakte daarbij voor een deel van de trajecten of modules weer gebruik van de diensten van private bedrijven. De gemeente en werkgevers maakten daarnaast ook gebruik van private bedrijven.

53. Hoeveel organisaties houden zich momenteel bezig met de re-integratie van werklozen?

Antwoord

Het totale aantal re-integratiebedrijven is onbekend. In de bestanden van de website van Blik op Werk zijn al ca.1300 aanbieders opgenomen. In de 4^e Voortgangsrapportage IRO staat dat het aantal aanbieders van IRO-trajecten begin 2007 ruim 2.100 bedroeg. Overigens werkt een groot deel van de nieuwe aanbieders regionaal. Het is dus niet zo dat elke cliënt uit meer dan 2.100 bedrijven kan kiezen.

54. Wat zijn de kosten van een gemiddelde aanbestedingsprocedure van re-integratieactiviteiten? Hoeveel aanbestedingsprocedures hebben er in 2004, 2005, 2006 en 2007 plaatsgevonden?

Antwoord

De kosten van een gemiddelde aanbesteding zijn niet bekend. Uit de verkennende studie van de Inspectie van Werk en Inkomen 'Aanbesteden van re-integratieopdrachten door gemeenten' van augustus 2006, komt naar voren dat de respondenten (gemeenten) gemiddeld 250 uur kwijt zijn aan de aanbesteding. Voor de gemeenten is het totale aantal aanbestedingsprocedures voor de jaren 2004-2007 niet bekend. Via het Re-integratiemeldpunt van de Stichting Blik op werk, publiceren vele gemeenten de aanbestedingen.

De aantallen via het re-integratiemeldpunt gepubliceerde aanbestedingen per jaar, zijn als volgt:

<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>
<i>18</i>	<i>73</i>	<i>59</i>	<i>81</i>

Het UWV heeft in de periode 2004-2007 per jaar gemiddeld vier aanbestedingsrondes gehouden.

55. Wat zijn de kosten van de onderzoeken en rapporten die in 2006 en 2007 in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zijn uitgevoerd?

Antwoord

Onderstaand overzicht laat zien welke kosten verbonden waren aan de onderzoeksrapporten op het terrein van re-integratie, die in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in 2006 en 2007 zijn uitgebracht.

2006

Tendrapport re-integratiemarkt 2006	€ 65.950
Werkt de re-integratiemarkt? (Marktwerving re-integratiemarkt)	€100.800
Opdrachtgeverschap gemeenten	€ 66.325
Onderbenutting W-deel	€ 58.650
Literatuur studie effectiviteit re-integratie WW (meta-analyse)	€ 30.750

2007

Bereik re-integratie-instrumenten allochtonen (lopend)	€112.000
Handboek meten effectiviteit re-integratietrajecten (lopend)	€ 58.300
Effecten van zachte kenmerken op re-integratie	€ 36.000
Effecten re-integratietrajecten op uitgaven sociale zekerheid	€ 75.650
Monitoring IRO 2006-2007	€ 75.350

De genoemde bedragen zijn inclusief BTW. Voor de Beleidsdoorlichting is ook gebruik

gemaakt van onderzoeksrapporten van andere instituten zoals SCP, RWI e.d. Deze instituten kennen een eigen onderzoeksprogrammering.

56. De afgelopen 8 jaar is bijna 20 miljard aan re-integratie uitgegeven, wat is het aantal identieke personen waaraan dit budget is uitgegeven?

Antwoord

Het is niet mogelijk deze vraag te beantwoorden. Niet alle regelingen die in de afgelopen 8 jaar op het terrein van re-integratie zijn uitgevoerd zijn op persoonsniveau geregistreerd. Daarnaast kan in verband met aansluitingsproblemen van administraties en statistieken van de verschillende regelingen geen koppeling gemaakt worden naar identieke personen. Sinds 1-1-2005 wordt, met de invoering van de Statistiek Re-integratie Gemeenten (SRG), de inspanningen van alle gemeenten op het terrein van re-integratie geregistreerd. Voor deze periode bestond de statistiek uit een steekproef bij een beperkt aantal gemeenten (de MOSA - Monitor Sluitende Aanpak). UWV registreert voor haar cliënten de inzet van re-integratie. Ook CWI houdt een eigen administratie bij voor haar re-integratieinspanningen. Teneinde in de toekomst wel een antwoord te kunnen geven op dergelijke vragen wordt door SZW in overleg met wetenschappers en CBS gewerkt aan een de ontwikkeling van een zogenoemde datahuishouding. Deze datahuishouding dient in de tijd vergelijkbare informatie te bevatten over zowel de UWV als de gemeentelijke doelgroep.

57. Kunnen re-integratiebedrijven afspraken maken met werkgevers om mensen voor 6 maanden in dienst te nemen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke gevallen zijn bij het kabinet bekend?

Antwoord

De re-integratiebedrijven zijn vrij om afspraken te maken met een werkgever over de duur van een dienstverband. De inhoud van de overeenkomst van de werkgever is bepalend of met de plaatsing wordt voldaan aan het tussen de opdrachtgever en het re-integratiebedrijf eerder overeengekomen resultaat.

UWV maakt resultaatsafspraken met re-integratiebedrijven dat er sprake moet zijn van een duurzame plaatsing, wat inhoudt dat er een dienstverband van tenminste 6 maanden zijn.

58. Zijn er bij het kabinet gevallen bekend van re-integratiebureaus die werklozen zelf, of bij dochterondernemingen in dienst nemen? Zo ja, welke gevallen?

Antwoord

Er zijn constructies denkbaar waarin werklozen in dienst treden van een re-integratiebedrijf. SZW heeft hierover geen concrete gegevens. Het is de verantwoordelijkheid van de uitvoerders - gemeenten en UWV- om afspraken met re-integratiebedrijven te maken over de wijze waarop uitkeringsgerechtigden weer aan het werk worden geholpen.

59. Wat is de mening van het kabinet over re-integratietrajecten voor mensen boven de 60, waarbij de kans op regulier werk nihil is?

Antwoord:

Het kabinetsbeleid is gericht op het langer doorwerken van ouderen en schrijft niemand af.

Ons kenmerk AM/BR/08/7777

Ouderen moeten niet vanwege hun leeftijd minder mogelijkheden geboden worden om weer aan de slag te gaan. Wanneer oudere werknemers werkloos worden is het daarom van belang dat zij zo snel mogelijk weer aan de slag gaan eventueel met re-integratieondersteuning. Bij de inzet van re-integratie is de afstand tot de arbeidsmarkt bepalend voor de aard van het instrument dat wordt ingezet. Leeftijd is daarbij niet doorslaggevend voor de afstand tot de arbeidsmarkt. Ook voor 60+ kan re-integratie bijdragen aan het toch weer aan de slag komen.

Aangezien de werkloosheid lang niet altijd aan een in de persoon gelegen grote afstand tot de arbeidsmarkt ligt, is er naast re-integratie ook ander beleid om ouderen aan de slag te helpen, zoals de premievrijstellingsregeling voor het in dienst nemen en houden van oudere werknemers.

60. Het kabinet stelt dat grootschalige ‘veilingen’ van groepen uitkeringsgerechtigden hebben plaatsgemaakt voor een zorgvuldige, op individuele basis gemaakte selectie van re-integratiebureaus. Op welke wijze controleert u gemeenten op naleving hiervan?

Antwoord

Grootschalige “veilingen” van groepen uitkeringsgerechtigden hebben plaatsgemaakt voor een zorgvuldige, op individuele basis gemaakte selectie van re-integratiebureaus. Dit zie ik als een goede ontwikkeling. Gemeenten zijn echter vrij in de wijze waarop zij de re-integratie inkopen. De WWB verbiedt gemeenten niet om grootschalige contracten af te sluiten met private partijen. Het is niet aan mij gemeenten te controleren op de wijze waarop gemeenten re-integratie uitbesteden.

61. Bent u bereid om gemeenten uitgebreidere verantwoording te laten afleggen over de effectiviteit van bestede re-integratiemiddelen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het kabinet staat voor een ontwikkeling waarbij het Rijk, in zijn relatie met mede-overheden, alleen op hoofdlijnen stuurt. Op basis van dit uitgangspunt is recentelijk de verantwoordingsplicht voor gemeenten aan het Rijk aanzienlijk verminderd en vereenvoudigd. Ook het advies van de Commissie Oosting ten aanzien van specifiek toezicht -in welk verband de verantwoording relevant is- is onder meer op dit uitgangspunt gebaseerd. Mede gelet op de verantwoordelijkheidsverdeling tussen Rijk en gemeenten, ook ten aanzien van een doeltreffende en doelmatige inzet van re-integratiemiddelen, ligt het niet in de rede om de verantwoordingsplicht inzake de re-integratiemiddelen te verzwaren. Dit laat overigens onverlet dat op basis van een incidenteel onderzoek onder een aantal gemeenten wel een beeld kan worden verkregen over bedoelde effectiviteit. Wel is van belang dat partijen, waaronder gemeenten, goed inzicht krijgen in wat wel en niet werkt bij re-integratie in zijn algemeenheid op basis van landelijk verzamelde beleidsinformatie, maar ook dat zij zelf goed inzicht hebben in het eigen beleid en de effecten ervan. Zoals uit andere antwoorden blijkt wordt op verschillende manieren het genereren en ontsluiten van dit soort informatie gestimuleerd.

62. Bent u van mening dat werklozen die niet de Nederlandse taal beheersen eerst een Nederlandse taalcursus moeten volgen alvorens in een re-integratietraject te worden gezet?

Antwoord

Het kabinet vindt het van groot belang dat iedereen in Nederland de Nederlandse taal beheerst. Het is aan de uitvoerders om te beoordelen of én wanneer een Nederlandse taalcursus moet worden gevolgd. Dat kan ook tegelijk met een re-integratietraject worden ingezet.

63. Hoeveel procenten ‘uitstroom’ naar werk bestaat uit uitstroom naar een vast contract?

Antwoord.

Het onderzoek “uitstroom naar werk” kijkt in hoeverre personen uitstromen naar regulier werk binnen 24 maanden na start van de re-integratie. Van de in 2004 gestarte trajecten leidde 41% tot uitstroom naar werk. Om dat te bepalen wordt gebruik gemaakt van de

banenbestanden die beschikbaar zijn bij CBS. Daarbij is het niet mogelijk een uitsplitsing te maken naar vaste en tijdelijke aanstellingen in het berekende uitstroompercentage.

64. Op welke datum, sinds wanneer en waar is door de regering het sociaal activeren van werklozen als doel vermeld van re-integratie?

Antwoord

In de Wet werk en bijstand die in 2004 is ingevoerd, wordt sociale activering expliciet genoemd als mogelijke op arbeidsinschakeling gerichte, ondersteuning.

Sinds 2006 is dit expliciet in de begroting van SZW als subdoel van re-integratie opgenomen: het verkleinen van de afstand tot regulier werk, opdat de kans op het verkrijgen van regulier werk wordt vergroot. Sociale activering is een instrument om een stapje hoger op de ladder naar de arbeidsmarkt te komen en behoort daarmee tot het re-integratieinstrumentarium.

Ook in de Algemene bijstandswet zoals die met ingang van 1 januari 1996 van kracht werd, was sprake van activering, zowel richting arbeidsmarkt als activering in de vorm van een grotere maatschappelijke participatie (sociale activering). Gemeenten werden geacht personen van de gemeentelijke doelgroep te stimuleren of in staat te stellen (Wet inschakeling werkzoekenden 1998) tot sociale activering en overige activeringstrajecten.

65. 17% van de mensen trekt hun aanvraag voor een uitkering in op het moment dat de gemeente of het UWV een tegenprestatie vraagt in de vorm van meedoen aan work first of een re-integratievoorziening. Waarom is dit? Hoe voorzien deze mensen in hun inkomensvoorziening? Is er onderzoek gedaan hiernaar en zo nee, waarom niet en bent u bereid dit alsnog op korte termijn te doen?

Antwoord

Ik wijs u op de bijlage bij de brief aan de Tweede Kamer van 14 november 2007² waarin ik een analyse van een tiental gemeentelijke onderzoeken presenteer die zich vooral richten op mensen die hun aanvraag niet doorzetten. Het merendeel van de onderzoeken is gericht op diegenen van de aanvragers die een Work First aanbod krijgen. Wat betreft de redenen van afhaken komt uit de gemeentelijke studies naar voren dat veelal de hoofdreden voor het afhaken gelegen is in het zoeken/vinden van werk of de toekenning van een voorliggende voorziening. Dit percentage ligt in veel studies tussen de 35 en 45%. Overige redenen zijn voorts dat de aanvrager niet doorzet omdat hem is duidelijk gemaakt dat honorering van de aanvraag weinig kans maakt (bijv. in verband met vermogen) of dat hij wordt 'afgeschrikt' vanwege sollicitatie- en re-integratieverplichtingen en Work first-trajecten.

Na het niet doorzetten van de bijstandsaanvraag blijkt dat velen op het moment van onderzoek in het levensonderhoud voorzien door inkomsten uit werk/studie/uitkering. De percentages in de studies liggen veelal tussen de 60% en 80%. De restpercentages worden veelal gevormd door de categorie onbekend.

IWI bereidt op dit moment een onderzoek voor naar de poortwachterfunctie in de bijstand en eventuele ongewenste effecten ervan. Het gaat bij dit onderzoek zowel om mensen die

² Vergaderjaar 2007-2008, TK 29674, nr. 19

hun aanvraag niet doorzetten als om mensen over wie de gemeente een negatieve beslissing neemt. Naar verwachting wordt dit IWI-onderzoek in december 2008 gepubliceerd.

66. Hoeveel Wsw-ers stonden en staan er langer op de wachtlijst omdat niet-Wsw-ers in re-integratietrajecten werk in SW-bedrijven vervullen?

Antwoord

Het staat sw-bedrijven vrij om naast Wsw-geïndiceerden ook andere medewerkers in dienst te hebben. In geen enkel sw-bedrijf zijn alleen Wsw-geïndiceerden in dienst. Zo is er personeel dat leiding geeft aan het sw-bedrijf en dat de begeleiding van de Wsw-werknemers verzorgt. Daarnaast kiezen gemeenten en sw-bedrijven er in toenemende mate voor om de infrastructuur van het sw-bedrijf in te zetten voor de reïntegratie van andere, niet-Wsw-doelgroepen. Het risico van verdringing van de Wsw-doelgroep door plaatsing van niet-Wsw-geïndiceerden op de Wsw-plaatsen is hier niet aan de orde, omdat gemeenten de Wsw-subsidie alleen ten behoeve van Wsw-geïndiceerden kunnen inzetten en met het beschikbare budget ten minste een minimumaantal Wsw-plaatsen dienen te financieren. De Wsw-subsidie kan dus niet worden ingezet voor andere doelgroepen ten koste van plaatsen voor Wsw-geïndiceerden. Wsw-ers staan derhalve niet langer op de wachtlijst omdat niet-Wsw-ers in re-integratietrajecten werk binnen het Sw-bedrijf verrichten.

67. Hoe kan kortdurende scholing aansluiten bij een arbeidsmarkt die juist hoger opgeleide werknemers vraagt?

Antwoord

Een groot deel van de huidige uitkeringspopulatie is niet schoolbaar tot het niveau van hogeropgeleide werknemers, ook niet wanneer deze scholing een langerdurend karakter heeft. De vacatures op dit niveau zullen dan ook voor een belangrijk deel moeten worden opgevuld door hogeropgeleide werknemers die van baan wisselen en hogeropgeleide schoolverlaters.

Daarnaast is het niet zo dat in de toekomst er vooral juist werk is voor hoger opgeleiden: de afgelopen decennia is het aantal banen waar geen of weinig opleiding voor wordt gevraagd opmerkelijk stabiel gebleven.

VVD

68. Voor re-integratie via UWV is in 2007 €400 mln beschikbaar, het betreft hier ultimo 2006 1.110.000 mensen (tabel pag. 17). De re-integratiekosten per uitkeringsgerechtigde bedragen dus €360 per jaar. Voor re-integratie via gemeenten (W-deel) is in 2007 €1,6 mlrd beschikbaar. Het betreft hier ultimo 2006 302.000 uitkeringsgerechtigden (tabel pag. 17). De re-integratiekosten per uitkeringsgerechtigde bedragen dus €5298,-. Hoe verklaart de regering dit verschil in kosten ?

Antwoord

Belangrijk verschil is wel dat gemeentelijke budget voor een belangrijk deel ook wordt besteed aan oude vormen van gesubsidieerde arbeid (circa 600 mln euro). In 2006 hebben gemeenten circa 200 mln euro van het budget niet uitgegeven. Voor deze kabinetsperiode

zijn afspraken gemaakt over vermindering van het budget van gemeenten met 300 mln euro.

De hoogte van de budgetten worden overigens op verschillende wijzen vastgesteld. Het budget van UWV wordt jaarlijks, mede op basis van uitvoeringsgegevens, geraamd en vastgesteld. Het budget van gemeenten is historisch bepaald.

69. Kan het kabinet toelichten hoeveel van de €400 mln re-integratiemiddelen via het UWV wordt besteed aan de volgende groepen:
- WW-gerechtigden die minder dan 1 jaar werkloos zijn
 - idem langer dan 1 jaar
 - WGA/WIA
 - Wajong

Antwoord

In de begroting 2007 is in totaliteit €408 miljoen (exclusief uitvoeringskosten) opgenomen voor re-integratie in het UWV-domein. Dit totaal bestaat uit een budget voor de re-integratie WW en een budget voor de re-integratie vanuit de arbeidsongeschiktheidsregelingen (re-integratie AG).

Voor de inkoop van re-integratieondersteuning voor WW'ers is €130 miljoen in de begroting 2007 opgenomen. Dit bedrag wordt niet uitgesplitst naar de uitkeringsduur van de WW'ers.

Voor de re-integratie AG is in de begroting 2007 €278 miljoen opgenomen. Dit budget is niet alleen bestemd voor de inkoop van re-integratietrajecten, maar ook voor voorzieningen zoals werkplekaanpassingen, vervoersvoorzieningen en jobcoaches. Er is geen exacte uitsplitsing beschikbaar van hoeveel aan Wajong-gerechtigden en hoeveel aan andere doelgroepen voor de re-integratie AG wordt besteed. Het bedrag voor re-integratie AG wordt in de begroting wel gesplitst in een uit premies gefinancierd deel van €240 miljoen en een vanuit het Wajongfonds (begrotingsgefinancierd deel) van €38 miljoen. Deze splitsing hangt slechts voor een deel samen met de doelgroep en voor een deel met het soort instrument. Wajong-gerechtigden kunnen namelijk ook gebruik maken van instrumenten die volledig uit de premies worden gefinancierd.

70. Welke consequentie verbindt het kabinet aan de constatering dat re-integratie voor WW-ers gemiddeld effectiever is wanneer dit pas na 1 jaar wordt ingezet (pag. 44).

Antwoord

Uit de onderzoeken die aan de beleidsdoorlichting ten grondslag liggen, komen signalen dat re-integratievoorzieningen die na 12 maanden worden ingezet in de WW effectiever zijn dan re-integratievoorzieningen die aan het begin van de werkloosheidsperiode worden ingezet. Dit is mogelijk het gevolg van zogenaamde dead weight loss en het lock-in effect. Met andere woorden: de invulling van het sluitende aanpak beleid, waarbij iedereen voordat hij 12 maanden een uitkering had een re-integratietraject moest krijgen, heeft ertoe geleid dat trajecten niet selectief genoeg zijn ingezet, dat de trajecten vaak te lang waren en er onvoldoende maatwerk werd geboden.

De onderzoeken hebben overigens grotendeels betrekking op de periode voor het invoeren van een aantal verbeteringen in de re-integratieaanpak, zoals de IRO en de re-integratiecoach. Effecten van deze verbeteringen komen daarom nog niet of nauwelijks in deze onderzoeken naar voren.

Het kabinet is van mening dat re-integratietrajecten selectief moeten worden ingezet voor mensen die niet op eigen kracht aan de slag komen en degenen die geen traject nodig hebben, moeten dit ook niet krijgen. De trajecten moeten daarnaast zo kort mogelijk duren en aansluiten bij de vraag op de arbeidsmarkt. Bovendien moet de ondersteuning die wordt geboden op basis van maatwerk zo goed mogelijk aangesloten worden op de individuele behoefte van de cliënt.

71. Kan de regering aangeven hoe hoog de re-integratiekosten per uitkeringsgerechtigde zijn indien wordt gekozen voor een work-first traject ? Waaruit bestaan in dat geval de kosten?

Antwoord

Er bestaat een zeer grote diversiteit aan vormen en inrichting van de financiering van work-first trajecten. Het ministerie van SZW heeft geen inzicht in de kosten van work-first. Bij de kabinetsreactie beleidsdoorlichting heeft u het SEO rapport “Effect re-integratietrajecten op de uitgaven aan sociale zekerheid” ontvangen. SEO geeft in dit rapport aan dat zij een gemiddelde prijs voor work-first niet heeft kunnen bepalen. Binnen de diverse vormen van work-first zijn verschillende onderdelen waarvoor kosten worden gemaakt. Zo worden er onder andere kosten gemaakt voor de diagnosestelling, de begeleiding op de werkplaats en/of een beroepsoriëntatie. Daarnaast kunnen diverse trainingen worden ingezet om arbeidsvaardigheden op te doen. Work first kan worden ingezet in een vorm waarbij een uitkeringsgerechtigde werkt met behoud van uitkering of in de vorm waarbij deze een tijdelijke aanstelling krijgt bij een re-integratie- of werkbedrijf. Wanneer work-first wordt ingezet in de vorm van een (tijdelijke) aanstelling worden er additionele kosten gemaakt in de vorm van een loonkostensubsidie.

72. . Kan het kabinet toelichten in hoeveel gevallen een sanctie is opgelegd aan een uitkeringsgerechtigde ivm onvoldoende inzet voor re-integratie ? Kan de regering dit aantal uitsplitsen naar: WW, WGA/WIA, Wajong, WWB ?

Antwoord

In 2007 is in de WW in 210 gevallen en in de arbeidsongeschiktheidsregelingen (dit cijfer omvat WGA/WIA en Wajong en is niet uitsplitsbaar) in 143 gevallen een sanctie wegens onvoldoende inzet voor re-integratie opgelegd. Voor wat betreft de WWB kan ik op basis van de huidige beschikbare bronnen geen inzicht geven in de mate waarin de WWB-uitkering is verlaagd in verband met onvoldoende inzet voor re-integratie.

In het kader van de met de WWB ingevoerde derapportage naar het Rijk verantwoordende gemeenten zich niet specifiek over het aantal sancties dat wordt opgelegd i.v.m. onvoldoende inzet voor re-integratie.

73. Hoe beoordeelt het kabinet de lichte afname van plaatsingsresultaten voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten?

Antwoord

Ons kenmerk AM/BR/08/7777

De beleidsdoorlichting laat zien dat het plaatsingsresultaat voor trajecten voor de gedeeltelijk arbeidsgeschikten, die gestart zijn in 2002 tot en met 2004 licht daalt. Hiervoor is geen duidelijk aanwijsbare reden. Mogelijk is er een samenhang met de forse daling van de instroom in de WAO in de betreffende periode. De gemakkelijkere gevallen hebben waarschijnlijk al in de ziekteperiode het werk hervat. Daarnaast zitten arbeidsongeschikten die worden herbeoordeeld in de herbeoordelingsoperatie al relatief lang in de uitkering. De te re-integreren doelgroep heeft daarom waarschijnlijk een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en is daarom waarschijnlijk gemiddeld moeilijker geworden. De regering streeft uiteraard wel naar een verbetering van het plaatsingsresultaat. Om de re-integratie van herbeoordeelde arbeidsongeschikten te stimuleren heeft de regering recentelijk brugbanen mogelijk gemaakt.

74. Welke consequentie verbindt het kabinet aan de conclusie dat bij de kosten baten analyse van individuele bijstandgerechtigden blijkt dat de zoekverplichting en de mate van handhaving door een uitkeringsverstreckende instantie duidelijke invloed heeft op het uiteindelijke gedrag van een individuele uitkeringsgerechtigde?

Antwoord

Deze conclusie kan gemeenten helpen bij een verbetering van de effectiviteit van hun eigen re-integratiebeleid. De vormgeving van dit beleid, alsmede het opleggen en handhaven van het arbeidsverplichtingenbeleid is een eigen verantwoordelijkheid van gemeenten. Het kabinet treedt niet in deze verantwoordelijkheid.

ChristenUnie

75. Op welke wijze wordt de kwaliteit van re-integratiebedrijven getoetst?

Antwoord

zie antwoord vraag 84

76. Hoe verhoudt het schrappen van de sluitende aanpak zich tot Europese afspraken hieromtrent?

Antwoord

In het kader van de Europese Werkgelegenheidsstrategie heeft Nederland zich politiek gecommitteerd aan de sluitende aanpak als doelstelling. Aangezien het beleidscoördinatie betreft (en geen harmonisatie) is het aan de lidstaten zelf om hier verder invulling aan te geven. Nederland heeft dus voldoende ruimte om de sluitende aanpak los te laten als operationele doelstelling van het re-integratiebeleid en als prestatie-indicator bij het UWV. Uit de beleidsdoorlichting is gebleken dat het niet altijd effectief is om iedereen binnen 12 maanden werkloosheid een aanbod te doen. Re-integratie moet selectief ingezet worden, een deel van de cliënten komt ook zonder traject aan het werk. De doelstelling van het re-integratiebeleid moet in de eerste plaats richten op het uiteindelijk doel – uitstroom naar werk – en minder op het middel. Wel zullen we aan Brussel blijven rapporteren over de sluitende aanpak, onder andere in ons Nationaal Hervormings Programma (NHP).

77. Houden uitkeringsgerechtigden het recht op re-integratie wanneer afgestapt wordt van sluitende aanpak? Zo ja, hoe kunnen ze dit recht afdwingen?

Antwoord

In de WW en de arbeidsongeschiktheidswetten is een recht op ondersteuning bij arbeidsinschakeling geregeld. In dit kader wordt door een re-integratiecoach of casemanager en in goed overleg met de cliënt vastgesteld of re-integratieondersteuning nodig is wanneer iemand een uitkering aanvraagt bij UWV en in de toekomst bij een LWI. Als dit nodig is dan wordt ook gezien welke ondersteuning het meest adequaat is. De afspraken worden vastgelegd. Er is periodiek contact tussen de cliënt en re-integratiecoach. Indien nodig worden de afspraken geactualiseerd. De cliënt kan bij zijn re-integratiecoach altijd terecht met vragen of opmerkingen over zijn behoefte aan ondersteuning. Als de cliënt het niet eens is met een beslissing van de uitvoerder kan hiertegen bovendien bezwaar en vervolgens beroep worden ingesteld.

In het gemeentelijk domein speelt geen wettelijk voorschrift van een sluitende aanpak. In de WWB is in art. 10 een aanspraak op re-integratievoorzieningen voor de gemeentelijke doelgroep geregeld die door de gemeente bij verordening wordt ingevuld.

78. Hoe gaat het kabinet bevorderen dat gemeenten gaan bijdragen aan het onderzoek van Stichting Blik op Werk?

Een vergelijkend onderzoek biedt uitvoeringsinstanties de mogelijkheid resultaten van re-integratiebedrijven met elkaar te vergelijken. Het opzetten van een contractenbenchmark, in de vorm zoals geprobeerd door de Stichting Blik op Werk, is in de praktijk echter moeilijk gebleken. Te weinig gemeenten leveren een bijdrage om van een benchmark te kunnen spreken. Het kabinet is in gesprek met de Stichting Blik op Werk over de mogelijkheden gemeenten te stimuleren, door middel van het uitwisselen van informatie over re-integratiebedrijven, van elkaar te leren.

79. Kunnen, naast de re-integratiebedrijven, ook uitkeringsgerechtigden straks aan de bel trekken als een traject dreigt te mislukken?

Antwoord

In de te vormen Lokaties voor Werk en Inkomen (LWI's) hebben cliënten straks één aanspreekpunt gedurende hun gehele verblijf in de uitkering. Deze re-integratiecoach zal periodiek contact hebben met de cliënt. Dit geldt ook tijdens het re-integratietraject. De cliënt kan als hij dat nodig vindt bij zijn re-integratiecoach aan de bel trekken.

80. Krijgen uitkeringsgerechtigden het recht om bezwaar en beroep aan te tekenen wanneer zij, omwille van de selectiviteit, geen traject aangeboden krijgen?

Antwoord

Nadat is vastgesteld dat iemand recht op een uitkering heeft, stelt het UWV in samenspraak met de cliënt een re-integratievisie op. In deze re-integratievisie worden het op de individuele cliënt toegespitste traject, zijn rechten en verplichtingen, vastgelegd. Als de cliënt het hier niet mee eens is kan hiertegen bezwaar en vervolgens beroep worden ingesteld.

Ik wil er in dit kader op wijzen dat niet iedereen een traject nodig heeft. Wat daarbij noodzakelijk wordt geacht is afhankelijk van bijvoorbeeld de inspanningen tijdens de periode van verplichte loondoorbetaling, de individuele situatie, problematiek, competenties en beperkingen van de uitkeringsgerechtigde. Op grond hiervan krijgt niet elke uitkeringsgerechtigde een traject aangeboden.

In de WWB is het de verantwoordelijkheid van de gemeente om voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling aan te bieden. Daarnaast hebben uitkeringsgerechtigden een aanspraak op ondersteuning door de gemeente bij re-integratie. Het gaat daarbij niet om een recht op een specifieke voorziening maar om het recht om door de gemeente geholpen te worden. Een dergelijke aanspraak is bedoeld om eigen verantwoordelijkheid te stimuleren maar kan ook ertoe bijdragen dat gemeenten niet ten onrechte personen negeren of over het hoofd zien bij het aanbieden van trajecten. De gemeente bepaalt – al dan niet naar aanleiding van het verzoek van betrokkene – uit welke elementen de ondersteuning bestaat. Tegen deze beslissing staat bijstandsgerechtigden de mogelijkheid van bezwaar en beroep open.

81. Welke mogelijkheden ziet het kabinet om de duurzaamheid van re-integratietrajecten te bevorderen, in de zin dat het leidt tot een duurzame arbeidsplaats?

Antwoord

Het kabinet is van mening dat de resultaatsfinanciering zoals UWV die toepast een adequate manier is om het beoogde resultaat van duurzame plaatsing te bereiken. De resultaatsfinanciering kan een no-cure-less-pay of no-cure-no-pay basis hebben. Daarnaast verwacht het kabinet dat het verbeterde inkoopproces van UWV tot een effectievere re-integratie zal leiden. Gemeenten hebben hun eigen verantwoordelijkheid waar het kabinet niet in treedt. In de nieuw te vormen LWI's kunnen gemeenten profiteren van de kennis van UWV met betrekking tot de inkoop van re-integratietrajecten.

82. Hoe worden de regels omtrent passende arbeid in de WW aangepast?

Antwoord

De regels voor passende arbeid worden in twee fasen aangepast. Ten eerste worden de regels zodanig aangepast dat voor langdurig werklozen (12 maanden of langer werkloos) arbeid op ieder opleidingsniveau als passend kan worden aangemerkt. WW-gerechtigden worden hierdoor gestimuleerd om zich eerder dan thans te oriënteren op werk op een ander niveau dan de baan waaruit zij werkloos zijn geworden. Ten tweede wordt geregeld dat voor langdurig werklozen ook arbeid waarvan het loon minder bedraagt dan de WW-uitkering, als passend kan worden aangemerkt. Tegelijkertijd wil het kabinet de regeling van de gevolgen van werkhervatting voor langdurig werklozen aanpassen. De uitkering zal bij werkhervatting niet langer worden beëindigd naar rato van het aantal arbeidsuren. In plaats daarvan worden de inkomsten uit de nieuwe arbeid met de uitkering verrekend. Het aanvaarden van lager betaald werk wordt hierdoor financieel aantrekkelijk. Het kabinet onderzoekt tenslotte mogelijkheden om aan langdurig werkloze WW-gerechtigden een concreet aanbod van passend werk te doen. Voor een deel van de genoemde voornemens is wetswijziging nodig

83. Zijn de prikkels op dit moment zo gericht, dat uitvoeringsinstanties ook baat hebben bij het aanbieden van re-integratie gericht op sociale activering in plaats van een baan? Zo nee, welke verbeteringen ziet het kabinet hierbij?

Antwoord

Sociale activering heeft als doel de cliënt te motiveren, te ondersteunen en te begeleiden om stappen te ondernemen om activiteiten buitenshuis te zoeken en is zo een eerste stap in de ondersteuning richting de arbeidsmarkt. De prikkels in de Wet werk en bijstand zijn zo gericht dat gemeenten er baat bij hebben dat bijstandsgerechtigden uitstromen uit de uitkering. UWV wordt aangestuurd op werkhervatting van uitkeringsgerechtigden en zet wanneer dat nodig is sociale activering in. Volledigheidshalve wordt vermeld dat sociale activering ook zonder doel van arbeidstoeleiding voor bijvoorbeeld volledig en duurzaam arbeidsongeschikten kan worden ingezet vanuit de WMO.

84. Zijn er, behoudens de opdrachtgevers, andere partijen die toezicht houden op de kwaliteit van re-integratiebedrijven? Valt te overwegen om een aparte toezichthouder hiervoor aan te stellen?

Antwoord.

De dienstverlening van re-integratiebedrijven wordt vastgesteld op basis van overeenkomsten, waarin de te behalen resultaten of inspanningen worden vastgelegd. Door goed opdrachtgeverschap en contractbeheer en monitoring van de behaalde resultaten worden de contractueel afgesproken resultaten getoetst. De gemeenten en het UWV hebben als opdrachtgevers voldoende kennis en middelen om de prestaties van dienstverlening te beoordelen en bij tegenvallende prestaties daaraan zonedig gevolgen te verbinden door het contract niet te verlengen of te beëindigen. Een aparte toezichthouder naast de selecterende en controlerende functie van de uitvoerders heeft daarom nauwelijks meerwaarde. Wel kan het stellen van mininumeisen, zoals in het Keurmerk Blik op Werk,

Ons kenmerk AM/BR/08/7777

waarborgen dat met solide bedrijven zaken worden gedaan. De deelnemers in de Stichting Blik op Werk zijn de werkgevers en werknemersorganisaties, de branchevereniging Boaborea, Fotin (Federatie van Opleidings- en Trainingsinstituten), de VNG, UWV en de Landelijke Cliëntenraad. Bovendien gaat UWV werken met een verbeterd inkoopproces en daarbij entree-eisen stellen aan de re-integratiebedrijven over onder meer de kwaliteit, resultaten en financiële aspecten om zodoende te borgen dat zaken worden gedaan met goed functionerende re-integratiebedrijven.

85. Hoeveel trajecten gericht op sociale activering hebben gemeenten in 2006 aangeboden? Leidt het schrappen van de sluitende aanpak er toe dat 2e kans trajecten niet meer mogelijk zijn in de toekomst?

Antwoord

Het is niet bekend hoeveel sociale activeringstrajecten gemeenten in 2006 hebben ingezet, omdat daarover in de Statistiek Registratie Gemeenten geen specifieke gegevens over uitgevraagd worden.

De mogelijkheid van 2de kanstrajecten blijft bestaan. Wel zullen deze net als andere re-integratieinstrumenten selectief worden ingezet voor alleen degenen voor wie het echt nodig is.

86. Leiden IRO-trajecten tot een hoger duurzaam plaatsingspercentage dan reguliere trajecten? Leidt de selectiviteit in het aanbod van re-integratie er toe dat er een maximale leeftijdsgrens voor re-integratie wordt gesteld?

Antwoord

Uit de vierde voortgangsrapportage IRO blijkt dat het bruto plaatsingspercentage van IRO-trajecten in vergelijking met reguliere trajecten een factor 1,3 tot 1,6 hoger is voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten en een factor 1,1 tot 1,3 voor WW-gerechtigden. Uit de resultaten van de Voortgangsrapportages kunnen nog geen definitieve conclusies met betrekking tot de effectiviteit van de IRO worden getrokken, omdat hierin geen rekening is gehouden met eventuele verschillen tussen reguliere en IRO-cliënten op het gebied van bijvoorbeeld motivatie, capaciteiten, persoonskenmerken en afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast geldt nog dat niet alle trajecten in de genoemde periode zijn afgerond. De Eindrapportage zal een meer gedegen analyse van de kosten per plaatsing bevatten. Selectiviteit betekent dat ondersteuning alleen wordt ingezet wanneer het echt nodig is. Dit staat los van leeftijd en daarom geldt geen leeftijdsgrens.

D66

87. Is het waar dat volstrekt onduidelijk is of de twee miljard die jaarlijks wordt besteed aan re-integratietrajecten effect sorteert.

Antwoord

Nee, uit de beleidsdoorlichting blijkt dat van alle ingezette re-integratie 41 procent binnen 24 maanden tot plaatsing in een reguliere baan leidt. Hierbij moet vermeld worden dat de re-integratiemiddelen zowel worden ingezet voor re-integratie direct gericht op werk als re-integratie niet direct gericht op werk. Van de re-integratie niet direct gericht op werk (sociale activering) leidt 41 tot 48 procent naar re-integratie wel direct gericht op werk. Daarnaast wordt een deel van de middelen gebruikt voor de financiering van de nog lopende oude vormen van gesubsidieerde arbeid.

88. Is het waar dat niet is aan te tonen of de 40% van de gevallen waarin iemand een baan vindt, te danken is aan het re-integratietraject?

Antwoord

Onderzoek naar de toegevoegde waarde van re-integratie, de zogenoemde netto-effectiviteit, is bijzonder complex. Werkhervatting hangt namelijk niet alleen samen met re-integratieondersteuning, maar ook met andere factoren zoals uitkeringsverplichtingen, handhaving en conjuncturele ontwikkelingen. Bij de inzet van re-integratie is er bovendien variatie in re-integratieinstrumenten, doelgroepen, het moment van inzet, de prijs en de financieringsvorm en het feit of een instrument direct of indirect gericht is op werk. Voor de beleidsdoorlichting zijn verschillende onderzoeken naar de netto-effectiviteit gedaan en benut. Deze onderzoeken laten een grote variatie zien en gemiddeld genomen een klein positief netto effect. Sommige instrumenten zijn effectiever dan andere en voor sommige

Ons kenmerk AM/BR/08/7777

personen is de inzet van instrumenten effectiever dan voor anderen. Op basis van deze onderzoeken kan re-integratie effectiever worden ingezet.

89. Deelt het kabinet de mening dat het goed zou zijn de besteding van de re-integratiemiddelen kritisch onder de loep te nemen, en waar het geld niet aantoonbaar met resultaat wordt besteed het op andere, effectievere manieren in te zetten? Zo neen, waarom niet?

Antwoord

In de kabinetsreactie heeft het kabinet aangegeven naast reeds ingezette ontwikkelingen verdere verbeteringen aan te brengen om de re-integratie effectiever te maken. De afgelopen jaren is er op het terrein van de re-integratie het nodige verbeterd. Deels zijn die verbeteringen in wet- en regelgeving doorgevoerd, deels in de uitvoering. Voorbeelden hiervan zijn meer maatwerk in de uitvoering en het activerender maken van de uitkeringen. Deze ontwikkelingen zijn ingezet in een periode die niet of nauwelijks is meegenomen in de onderzoeken die aan de beleidsdoorlichting ten grondslag liggen. Het kabinet ziet in de beleidsdoorlichting bovendien aanleiding om verdere verbeteringen in te zetten. Zo wil het kabinet middelen nauwkeuriger richten op die groepen en situaties waar het meeste effect van re-integratie te verwachten is. De middelen zullen selectiever ingezet worden, alleen wanneer het echt nodig is, waarbij sprake zal zijn van maatwerk. Het UWV verbetert het inkoopproces van trajecten om de transparantie van de markt te verbeteren en de kwaliteit te bevorderen. In de uitvoering wordt een verbeteringslag gemaakt door de samenwerking van de ketenpartners in de Lokaties voor Werk en Inkomen (LWI's). Daarnaast is het kabinet voornemens een aantal wettelijke maatregelen te nemen om meer mensen sneller aan de slag te krijgen. Dit zijn de brugbanen en loonkostensubsidies in het UWV-domein, participatieplaatsen bij gemeenten en UWV, het aanpassen van de regels voor passende arbeid in combinatie met inkomstenverrekening, meer activering in de Wajong en de leerwerkplicht voor jongeren tot 27 jaar. Verdere verbeteringen en ontwikkelingen zijn ook mogelijk en denkbaar naar aanleiding van de uitkomsten van de op 17 januari ingestelde commissie arbeidsparticipatie en eventuele verdere ontwikkelingen op het terrein van arbeidsparticipatie.

90. Deelt het kabinet de mening dat het onverantwoord te noemen is jaarlijks twee miljard euro te pompen in trajecten waarin het effect niet te meten is? Zo neen, waarom niet?

Antwoord

Re-integratie is een onmisbare schakel in onze ambities om meer mensen aan het werk te helpen en meer sociale samenhang in de samenleving te brengen. De beleidsdoorlichting heeft inzicht gegeven in de effectiviteit en laat zien dat daarbij voortdurend verbeteringen noodzakelijk en mogelijk zijn. Sinds 2005 zijn al veel van die verbeteringen in gang gezet door de uitvoeringsorganisaties en zijn ook resultaten zichtbaar. Het kabinet wil ook in de komende periode verdere verbeteringen in gang zetten en stimuleren. Zie ook de antwoorden op de vragen 87, 88 en 89.

91. Deelt het kabinet de mening dat het geld voor re-integratie beter ingezet zou kunnen worden voor lagere lasten op arbeid, omdat van die maatregel zeker bekend is dat het goed is voor de werkgelegenheid? Waarom niet?

Deelt het kabinet de mening dat het onverantwoord te noemen is jaarlijks twee miljard euro te pompen in trajecten waarin het effect niet te meten is? Zo neen, waarom niet?

Antwoord

Ons kenmerk AM/BR/08/7777

- De vergelijking tussen de effecten van een lastenverlichting op arbeid en de effectiviteit van een inzet van middelen voor re-integratie gaat om een aantal redenen mank:
De huidige arbeidsmarktsituatie laat zien dat er op dit moment in Nederland geen sprake is van een algemeen tekort aan banen. Belemmeringen zitten bij het beschikbare arbeidsaanbod dat vanwege een grote afstand tot de arbeidsmarkt niet meteen inzetbaar is voor het vervullen van het grote aantal vacatures. Re-integratiebeleid beoogt juist dit potentiële arbeidsaanbod toe te leiden naar de arbeidsmarkt door de knelpunten en belemmeringen die zich daarbij voordoen rechtstreeks aan te pakken.
- Zoals in de beleidsdoorlichting reeds is opgemerkt is er de afgelopen jaren met succes gewerkt aan een effectievere inzet van het re-integratie-instrumentarium en zijn er belangrijke lessen geleerd.
- Daarbij komt dat een aanzienlijk deel van het re-integratiebudget niet wordt gebruikt voor directe toeleiding naar regulier werk. Gemeenten financieren b.v. hieruit de gesubsidieerde arbeidsplaatsen die zij gefaseerd aan het afbouwen zijn. Ook is er onder het huidig bestand werkzoekenden een aanzienlijke categorie voor wie re-integratiepartijen zich grote moeite moeten getroosten alvorens zij aan de slag kunnen. In de ladderbenadering van de RWI zetten deze mensen wel (een) stapje(s) richting arbeidsmarkt, maar hebben zij nog niet het eindstadium bereikt alwaar zij een sprong naar een reguliere baan kunnen maken. Naar verwachting zullen de komende tijd van deze inspanningen wel vruchten worden geplukt. En ook al leidt deze inspanning op korte termijn niet tot betaalde arbeid, dan nog kan vanuit een perspectief van maatschappelijke participatie sprake zijn van een zinvolle inzet van middelen.